

Työeläkelaitoksille

SUOMEN JA ITÄVALLAN VÄLINEN SOSIAALITURVASOPIMUS

Hallitus on antanut 26.9.1986 eduskunnalle esityksen Itävallan kanssa joulukuussa 1985 allekirjoitetun sosiaaliturvasopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä.

Sopimus tulee voimaan ratifioimiskirjojen vaihtokuukautta seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Sopimus tullaan ratifioimaan mahdollisimman pian.

Myöhemmin lähetetään sopimuksen soveltamista koskeva yleiskirje, jossa selvitetään Itävallan eläkevakuumusjärjestelmää, sopimuksen sisältöä ja sen toimeenpanoon liittyviä käytännön kysymyksiä.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITE

Hallituksen esitys

Hallituksen esitys Eduskunnalle Itävallan kanssa sosiaaliturvasta
tehdyin sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Itävallan välisen sosiaaliturvasopimuksen, joka allekirjoitettiin joulukuussa 1985. Sopimuksen tarkoituksena on taata kummankin sopimusvaltion kansalaisille vastavuoroisesti periaatteessa samat sosiaaliturvaetuudet toisessa sopimusvaltiossa kuin omassa maassa. Sopimukseen on koottu ne periaatteet ja menettelytavat, joiden mukaisesti toisen valtion kansalaiset ja heidän jälkeen jääneet omaisensa rinnastetaan toisen valtion vastaaviin henkilöryhmiin.

Sopimus tulee voimaan ratifioimiskirjojen vaihtokuukautta seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Voimaantulon jäl-

keen sopimuksen määräyksiä sovelletaan oikeuksiin, jotka ovat olleet kertymässä sen voimaan tullessa, sekä ennen sopimuksen voimaantuloa sattuneen tapahtuman perusteella myönnettäviin muihin etuuksiin kuin kertakaikkisiin korvauksiin. Kuitenkaan sopimus ei perusta oikeutta etuuden saamiseen sopimuksen voimaantuloa edeltävältä ajalta. Sopimus on tarkoitettu ratifioida mahdollisimman pian.

Esitykseen liittyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

1.1. Nykyinen tilanne

Suomen ja Itävallan välillä ei tällä hetkellä ole sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta. Tarvetta sopimuksen aikaansaamiseen on sen vuoksi, että Itävallan sosiaaliturvajärjestelmässä on ulkomalaisia koskevia rajoituksia. Itävallassa asuu noin 2 000 suomalaista ja Suomessa noin 200 itävaltalaisista.

Itävallan sosiaaliturvaan kuuluu sosiaalivakuutus, joka sisältää eläkevakuutuksen, sairausvakuutuksen ja tapaturmavakuutuksen, perhe-etuudet ja työttömyysturvan. Tämän lisäksi järjestelmään kuuluu erilaisia erityisetuja ja sosiaalihuolto. Kolmella sosiaalivakuutuksen ensiksi mainitulla alal-

la edellytys järjestelmän piiriin kuulumiselle on pääsääntöisesti työsuhde. Perheenjäsenet ovat vakuutettuja perheen huoltajan kautta.

Itävallassa on vain yksi eläkejärjestelmä. Se vastaa lähinnä Suomen työeläkejärjestelmää, sillä vakuuttaminen perustuu työsuhteeseen ja eläkkeen määrään vaikuttavat ansiotulot. Eri ammattiryhmille on eri järjestelmiä, jotka periaatteiltaan ovat kuitenkin samanlaisia.

Itävallan eläkevakuutusjärjestelmään kuuluu vanhuus-, työkyvyttömyys-, perhe- ja työttömyyseläkkeet. Yleinen eläkeikä miehillä on 65 vuotta ja naisilla 60 vuotta. Järjestelmään kuuluu kuitenkin varhaiseläke työtyössä ja muussa vaarallisuudessa työssä olleelle, jolloin miehet pääsevät eläkkeelle 60 vuotiaana ja naiset 55 vuotiaana. Samat ikäraajat koskevat myös työttömyyseläkettä, joka itse asiassa on varhennettu vanhuuseläke. Aiem-

min eläkkeen karttumisen vaihteli työuran eri vaiheissa ja eläkkeeseen kuului tasamääräinen pohjaosa. Järjestelmää muutettiin 1 päivästä tammikuuta 1985 lukien siten, että eläkettä karttuu 1,9 prosenttia vuodessa. Teoreettinen eläkkeen enimmäismäärä on 79,5 prosenttia, joka kuitenkin lasketaan tietystä eläkkeen laskentaperusteesta eikä kaikissa tapauksissa koko palkasta. Pelkän karttumisprosentin lisäksi eläkkeisiin voi kuulua myös erilaisia lisiä esimerkiksi lapsista. Työkyvyttömyyseläkkeeseen lasketaan niin kutsuttua tulevaa aikaa 50 vuoden ikään asti.

Itävallan eläkejärjestelmään kuuluu pitkiä odotusaikoja. Vanhuuseläkeoikeuden saamiseksi edellytetään 15 vuodelta maksettuja maksuja ja työkyvyttömyyseläketapauksessa viiden vuoden maksettuja maksuja. Sosiaaliturvasopimusten perusteella myös toisessa maassa täytetyt vakuutuskaudet voidaan laskea hyväksi odotusaikoja täytettäessä.

Itävallan sairausvakuutukseen kuuluu sairauspäiväraha ja äitiysraha sekä erilaiset sairaanhoitoetuudet, lääkkeet ja sairaalahoito. Vakuutettuja ovat työsuhteissa olevat. Perheenjäsenet ovat vakuutettuja perheenhuoltajan kautta.

Päivärahaa maksetaan enintään 78 viikkoa, laskettuna palkanmaksun päättymisestä, joka yleensä jatkuu 4—12 viikkoa sairauden alkamisesta. Sen määrä on ensimmäisen 43 päivän ajan 50 prosenttia palkasta ja sen jälkeen 60 prosenttia palkasta. Päivärahaan voidaan maksaa puoliso- ja muuta perheenjäsenlisää. Äitiyspäivärahaa maksetaan kahdeksan viikkoa ennen laskettua synnytysaikaa ja kahdeksan viikkoa sen jälkeen. Äitiysrahan määrä vastaa viimeisten kolmen kuukauden nettotyötuloa. Tässä yhteydessä annetaan myös synnytykseen liittyvä hoito ja mahdolliset lääkkeet.

Sairausvakuutusjärjestelmällä on sopimus lääkäreiden kanssa, jotka palvelevat sitä. Hoitoa tarvitsevat potilaat voivat vapaasti hakeutua minkä tahansa tällaisen lääkärin vastaanotolle. Tällaisessa tapauksessa sairausvakuutus korvaa myös tutkimuskulut. Lääkärin määräämistä lääkkeistä sairausvakuutus korvaa kokonaisuudessaan pienen omavastuuosuuden (1985 21 shillinkiä) ylittävän osuuden.

Sairausvakuutukseen kuuluu myös hautausavustus, jonka suuruus oli vuonna 1985 6 000 shillinkiä.

Itävallan tapaturmavakuutuksen piiriin kuuluvat kaikki työssä ja työmatkoilla tapahtuvat tapaturmat ja työstä aiheutuneet ammattitaudit. Etuuksina annetaan tarvittava sairaanhoito, päi-

värahaa ansionmenetyksen osalta ja työkyvyttömyystapauksessa työkyvyttömyyseläke ja perheenhuoltajan kuoleman tapauksessa perhe-eläkkeitä. Myös kuntoutus kuuluu tapaturmavakuutuksen etuuksiin. Järjestelmässä on myös hautausavustus.

Itävallassa on hyvin merkittävä perhe-etuusjärjestelmä. Siitä maksetaan synnytyksen yhteydessä äitiysavustusta, lapsilisää (1 100 shillinkiä kuukaudessa per lapsi), sekä erilaisia lastenhoitoon, koulutukseen, jne. liittyviä etuuksia ja erilaisia korvauksia perheen taloutta eri tilanteissa koettelevia kustannuksia varten.

Itävallassa on kaikkia työntekijöitä koskeva pakollinen työttömyysvakuutus. Siitä maksetaan työttömälle ensin työttömyyspäivärahaa 12—30 viikon ajan, riippuen henkilön edeltävästä työskestelyajasta, ja sen jälkeen peruspäiväraha. Työttömyyspäivärahan määrä vaihtelee edeltävien työtulojen mukaan 45,50—21,50 shillinkiä päivässä (1985). Näihin määriin voidaan vielä maksaa perhelisiä. Peruspäivärahan määrä on pienempi. Järjestelmään kuuluu lisäksi erilaisia eriytettyjä etuuksia.

1.2. Asian valmistelu

Sopimusta on valmisteltu ulkoasiainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyönä. Valmistelussa on käytetty sosiaalivakuutuslaitosten asiantuntija-apua. Siitä on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä ja valtiovarainministeriöltä. Sopimusneuvottelut aloitettiin vuonna 1980 ja ne saatiin päätökseen kesäkuussa 1985. Sopimus allekirjoitettiin joulukuussa 1985.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Sopimusneuvotteluissa on lähdetty siitä, että sopimuksen aiheuttamat taloudelliset edut ja lisäkustannukset tasoittuvat pitkällä aikavälillä sopimusvaltioiden kesken. Numeerisia tietoja hyödyistä ja kustannuksista on hyvin vaikea esittää, mutta on todennäköistä, että Suomen saavuttamat edut Itävallassa asuville ja työskenteleville suomalaisille ovat rahallisesti suuremmat kuin päinvastoin, koska heitä määrällisesti on enemmän. Näin myös sen vuoksi, että Itävallan sosiaaliturvajärjestelmässä on enemmän ulkomaiden kansalaisiin kohdistuvia rajoituksia kuin Suomen järjestelmässä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

Sopimus on jaettu viiteen osaan, joista ensimmäinen käsittää yleiset määräykset (1—5 artikla). Toisessa osassa määrätään sovellettavasta lainsäädännöstä (6—9 artikla). Kolmannessa osassa ovat erityiset määräykset eli varsinaiset asiasisältöä koskevat määräykset (10—28 artikla). Neljännen osan muut määräykset koskevat virka-apua ja erilaisia sopimuksen soveltamiseen liittyviä kysymyksiä (29—35 artikla). Viidenteen osaan kuuluvat siirtymä- ja loppumääräykset (36—38 artikla). Sopimukseen liittyy myös päättöpöytäkirja, jossa on pääasiassa yksipuolisia, vain toista osapuolta koskevia määräyksiä.

1 artikla. Artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet.

2 artikla. Artiklassa määrätään kummankin sopimusvaltion osalta sovellettava lainsäädäntö. Sopimus rakentuu vastavuoroisuuden periaatteelle. Tämän vuoksi kutakin sopimusvaltion sosiaaliturvan alaa vastaa toisen sopimusvaltion samat etuudet käsittävä sosiaaliturvan ala. Sopimusta sovelletaan sairausvakuutukseen ja äitiysavustukseen sekä Suomen osalta myös kansanterveys- ja sairaalapalvelujärjestelmään, eläkevakuutukseen kokonaisuudessaan, tapaturma- ja ammattitautivakuutukseen, työttömyysturvaan sekä lapsen elatustukeen. Määräystä täsmennetään Suomen osalta päättöpöytäkirjassa rajoittamalla sairaanhoidon antaminen Suomessa asuviin henkilöihin.

3 artikla. Artiklassa määrätään että sopimusta sovelletaan sopimusvaltioiden kansalaisiin ja sellaisiin henkilöihin, jotka johtavat heistä oikeutensa, sekä pakolaisiin ja valtiottomiin henkilöihin.

4 artikla. Artiklassa määrätään että sopimusvaltioiden kansalaiset rinnastetaan keskenään kun on kysymys sosiaaliturvaa koskevista oikeuksista ja velvollisuuksista. Määräystä täsmennetään päättöpöytäkirjassa.

5 artikla. Artiklassa määrätään että sosiaaliturvatuudet maksetaan myös toisessa sopimusvaltiossa olevalle edunsaajalle. Sekä sopimuksen kolmannessa osassa että päättöpöytäkirjassa asetetaan määräyksen soveltamiselle kuitenkin joitakin rajoituksia.

6 artikla. Sovellettavaa lainsäädäntöä koskeva pääperiaate on sosiaaliturvan alasta riippuen joko asuminen tai työskenteleminen maassa. Suomen osalta päättöpöytäkirjassa korostetaan, että työnantajan sosiaaliturvamaksuun sovelletaan samoja periaatteita, jotta kaksinkertaista maksuvelvollisuutta ei syntyisi. Määräys on näin ollen ristiriidassa työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevan lain kanssa.

7 artikla. Ensimmäinen poikkeus pääperiaatteesta koskee työntekijöitä, jotka lähetetään tilapäisesti työskentelemään toisen sopimusvaltion alueelle. He pysyvät lähettäjamaan lainsäädännön piirissä lähettämistä seuraavat 24 kuukautta. Jos tilapäinen työskentely jatkuu kauemmin kuin 24 kuukautta, voivat sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset jatkaa lähetetyn työntekijän kuulumista lähettäjävaltion lainsäädännön piiriin 9 artiklan perusteella.

Artiklan toisessa kappaleessa tehdään poikkeus sovellettavaa lainsäädäntöä koskevaan pääperiaatteeseen lentoliikenneyrityksen työntekijöiden osalta, jotka työskentelevät toisen sopimusvaltion alueella. He kuuluvat sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, jonka alueelta heidät lähetetään.

Artiklan 3 kappaleessa tehdään pääsäännöstä poikkeus merimiesten ja muiden aluksissa palvelvien henkilöiden osalta. Heidät vakuutetaan sen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan minä valtion lippua alus käyttää.

8 artikla. Edelleen poikkeus 6 artiklan pääperiaatteesta koskee kummankin sopimusvaltion toisessa sopimusvaltiossa olevan diplomaattiedustuston henkilökuntaa. Artiklan määräykset perustuvat diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen (SopS 4/70) määräyksiin diplomaattisen edustuston henkilökunnan asemasta lähettäjamaan ja asemamaan sosiaaliturvan suhteen. Artikla poikkeaa Wienin yleissopimuksen määräyksistä kuitenkin sikäli, että niin kutsutut paikalta palkatut työntekijät, jotka Wienin yleissopimuksen mukaan on vakuutettava asema- maassa, voivat kolmen kuukauden kuluessa työskentelynsä alkamisesta valita myös lähettäjamaan

lainsäädännön soveltamisen. Päätöspöytäkirjassa korostetaan lisäksi, että artiklaa sovelletaan myös esimerkiksi Matkailun edistämiskeskuksen työntekijöihin Itävallassa.

9 artikla. Artiklassa määrätään, että sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat yhteisesti sopia poikkeuksista edellä mainittuihin määräyksiin. Määräys sisältää norminantovallan delegoimista sosiaali- ja terveystieteille.

10 artikla. Artiklassa määrätään, että tarvittaessa otetaan huomioon toisen sopimusvaltion lainsäädännön piirissä täyttyneet vakuutuskaudet määrättäessä oikeudesta sairausvakuutuseruuksiin.

11 artikla. Määräyksen mukaan eläkeläisiin sovelletaan sen sopimusvaltion sairausvakuutuslainsäädäntöä, jonka alueella he asuvat.

12 artikla. Artiklassa määrätään paikat, joista etuuksia myönnetään.

13 artikla. Artiklassa määrätään että tarvittaessa otetaan huomioon toisen sopimusvaltion lainsäädännön piirissä täyttyneet vakuutuskaudet määrättäessä oikeudesta eläke-etuuksiin. Määräyksen perusteella Suomessa täytetyt vakuutuskaudet otetaan huomioon täytettäessä Itävallan eläkevakuutuslainsäädännön pitkiä odotusaikoja.

14 artikla. Artiklassa määrätään itävaltalaisen eläkkeen laskemista koskevat menettelytavat tapauksissa, joissa henkilöillä on vakuutuskausia kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan. Itävallan eläkkeen osuus määrätään suhteessa vakuutuskausiensa kokonaismäärään.

15 artikla. Artiklassa määrätään periaatteesta ja edellytyksistä, joiden mukaan itävaltalaiset vakuutuslaitokset soveltavat kahden edellä olevan artiklan määräyksiä.

16 artikla. Jos oikeus itävaltalaiseen eläkkeeseen syntyy ilman suomalaisia vakuutuskausia, itävaltalainen eläke maksetaan, kunnes Suomesta suoritettava eläke määrätään. Tämän jälkeen eläkkeiden määrät lasketaan uudelleen.

17 artikla. Edellisen artiklan määräystä täydennetään, kun kysymys on tapauksesta, jossa yksinomaan Itävallan lainsäädännön mukaan määräytyvä etuus on suurempi kuin yhteinen itävaltalainen ja suomalainen etuus yhteensä. Tällöin Itävalta maksaa etuuksien erotuksen.

18 artikla. Suomen työeläkelainsäädäntöön 1 päivänä syyskuuta 1985 otettu edellytys viiden vuoden asumisesta Suomessa, jotta niin kutsuttu tuleva aika voitaisiin ottaa huomioon työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa, katsotaan määräyksessä täytetyksi näiltä osin myös kun henkilö on vastaa-

van ajan kuulunut Itävallan pakollisen eläkevakuutuksen piiriin.

19 artikla. Artiklassa määrätään Suomen työeläkelainsäädännön työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeen niin kutsuttua tulevaa aikaa koskevan osan laskemisesta Suomen sisäisestä lainsäädännöstä poikkeavasti tilanteissa, joissa henkilöllä on oikeus eläkkeeseen molemmista sopimusvaltioista. Tällöin todelliseen työskentelyaikaan Suomessa perustuva eläke korotetaan tietyin edellytyksin kertoimella. Henkilöllä on oikeus kertoimella korotettuun eläkkeeseen, jos hänellä on Suomen sisäisen lainsäädännön mukaan oikeus niin sanottuun tulevaan aikaan tai jos henkilö on välittömästi ennen eläketapahtumaa Itävallan lainsäädännön mukaan vakuutettu ja asuu tällöin Itävallassa.

Suomi takaa artiklassa sisäisen lainsäädäntönsä mukaisen työeläkkeen määrän maksamisen.

Lisäksi artiklassa määrätään, ettei Suomi tämän artiklan mukaisen eläkkeiden yhdistämisen lisäksi ota Itävallan eläkettä huomioon etuuksia yhteensovitettaessa.

Artikla määrää myös menettelystä silloin, kun Suomen työeläkkeen maksaminen alkaa ja kun sopimusmääräykset aiheuttavat muutoksia Suomen eläkkeen määrään.

20 artikla. Artiklassa määrätään Suomen kansaneläkkeen myöntämistä ennen eläketapahtumaa Suomesta Itävaltaan muuttaneelle henkilölle. Määräysten mukaan 16 vuoden iän jälkeen yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta Suomessa asuneella Itävallan kansalaisella, joka eläkettä hakiessaan asuu Itävallassa tai Suomessa, on oikeus kansaneläkelain mukaiseen vanhuuseläkkeen pohjaosaan tai perhe-eläkelain mukaiseen leskeneläkkeen pohjaosaan tai täysimääräiseen lapseneläkkeeseen. Leskeneläkkeen ja lapseneläkkeen ollessa kysymyksessä myös edunjättäjän edellytetään olleen Itävallan kansalainen ja asuneen Suomessa vähintään viisi vuotta ja asuneen kuollessaan Suomessa tai Itävallassa. Määräystä täsmennetään päätöspöytäkirjassa.

21 artikla. Sopimuksen alkuartiklojen mukaan lähtökohtana on, että tapaturma- ja ammattitautietuudet annetaan siitä maasta, missä henkilö on vakuutettu. Tämän artiklan mukaan kuitenkin sopimusvaltiossa asuva tapaturmavakuutettu henkilö, joka oleskelee tilapäisesti toisessa sopimusvaltiossa ja joutuu siellä esimerkiksi lähetettynä työntekijänä tapaturman uhriksi, saa oleskelupaikkakunnan vakuutuslaitokselta kaiken tarvitsemansa hoidon. Sama koskee henkilöä, jonka

oleskelu toisessa sopimusvaltiossa alkaa työtapa-
turman tai ammattitautin hoidon aikana.

22 artikla. Edellä mainittu hoito annetaan artiklamääräyksen mukaan sen sopimusvaltion kustannuksella, missä henkilö on vakuutettu. Kustannusten korvaamisesta on yksityiskohtaisemmin määrätty toimeenpanosopimuksessa.

23 artikla. Artiklassa määrätään niin sanotun viimeisen maan periaatteen soveltamisesta. Tämä merkitsee sitä, että ammattitautitapauksissa korvaus maksetaan sopimusvaltiosta, jossa viimeinen tautiin altistava työskentely tapahtui.

24 artikla. Artiklassa annetaan Itävallan kansalaiselle oikeus päästä suomalaisen työttömyyskas-
kan jäseneksi.

25 artikla. Artiklassa määrätään, että määrättäessä oikeudesta työttömyysetuuteen myös toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaiset vakuutuskaudet voidaan ottaa huomioon. Edellytyksenä on että henkilö on työskennellyt vähintään neljä viikkoa, ellei työsuhde ole päättynyt henkilön syytä.

26 artikla. Artiklan mukaan toisessa sopimus-
valtiossa maksetut työttömyysetuudet otetaan huomioon viimeisten 12 kuukauden ajalta.

27 artikla. Artiklan mukaan perhe-etuudet suoritetaan siitä maasta missä henkilö läpsineen asuu.

28 artikla. Jos perhe-etuutta voitaisiin suorittaa kummastakin maasta, se suoritetaan siitä maasta, missä lapsi asuu.

29—35 artikla. Näissä artikloissa määrätään erilaisista sopimuksen soveltamisesta noudatettavista periaatteista, sopimusta soveltavien laitosten ja viranomaisten yhteydenpidosta ja määrääjoista sekä välimiesmenettelystä.

36—38 artikla. Nämä artiklat sisältävät siirtymä- ja loppumääräykset.

Päättöpöytäkirjaa on kommentoitu asianomaisten artiklojen kohdalla.

2. Voimaantulo

Sopimus tulee 38 artiklan mukaan voimaan ratifioimiskirjojen vaihtokuukautta seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä on tarkoitus saattaa voimaan asetuksella samana ajankohtana kuin sopimuskin.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimuksen 9 artiklan määräykset merkitsevät valtuutusta norminantoon. Sopimuksen 29 artiklan määräykset edellyttävät, että sopimuspuolten viranomaisten on otettava vastaan ja käsiteltävä myös toisen sopimuspuolen virallisella kielellä laaditut asiakirjat. Määräys merkitsee viranomaisten ja virkamiesten kannalta uutta velvollisuutta, joka on ristiriidassa kielilain (148/22) ja valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (149/22) kanssa. Sopimuksen 31 artikla merkitsee poikkeusta Suomen sisäisestä veroja ja maksuja koskevasta lainsäädännöstä. Sopimuksen 6, 24—26, 32, 34 ja 36 artiklan määräykset poikkeavat voimassa olevasta sosiaaliturvalainsäädännöstä.

Sopimuksen 29 artiklan 4 kappaleen määräykset ovat lisäksi Ahvenanmaan maakunnan osalta ristiriidassa Ahvenanmaan itsehallintolain (670/51) 37—39 §:n säännösten kanssa.

Koska sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, on Eduskunnan hyväksyminen tältä osin tarpeellinen.

4. Säättämisjärjestys

Koska Ahvenanmaan itsehallintolaista poikkeamiseen valtiosopimuksen hyväksymisen yhteydessä tarvitaan itsehallintolain 44 §:ssä tarkoitettu menettely, tämän sopimuksen voimaansaattaminen Ahvenanmaan maakunnassa edellyttää, että sopimus saatetaan voimaan lailla, joka on säädetty perustuslain säättämisestä määrättyssä järjestyksessä ja joka Ahvenanmaan maakuntapäivien on hyväksyttävä.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään

että Eduskunta hyväksyisi ne Wienissä 11 päivänä joulukuuta 1985 Suomen tasavallan ja Itävallan tasavallan välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Itävallan kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä ja 69 §:n 1 momentissa määrättyllä tavalla, säädetään:

1 §

Wienissä 11 päivänä joulukuuta 1985 Suomen tasavallan ja Itävallan tasavallan välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 1986

Tasavallan Presidentti

Vt. ulkoasiainministeri,
Pääministeri

SOPIMUS

sosiaaliturvasta Suomen tasavallan ja Itävallan tasavallan välillä

Suomen tasavalta ja Itävallan tasavalta

toivomuksenaan järjestää valtioidensa väliset keskinäiset suhteet sosiaaliturvan alalla ovat sopineet seuraavan sopimuksen tekemisestä:

I OSA

Yleisiä määräyksiä

1 artikla

(1) Tässä sopimuksessa tarkoittaa

1. "Itävalta"
Itävallan tasavaltaa,
"Suomi"

Suomen tasavaltaa;

2. "lainsäädäntö"

lakeja, asetuksia ja säännöksiä, jotka koskevat 2 artiklan 1 kappaleessa mainittuja sosiaaliturvan aloja;

3. "asianomainen viranomainen"

Itävallan osalta

liittovaltion sosiaalihallinnon ministeriä, perhe-etuuksien kohdalla liittovaltion perhe-, nuoriso- ja kuluttajansuoja-asiain ministeriä,

Suomen osalta

sosiaali- ja terveysministeriötä;

4. "vakuutuslaitos"

laitosta tai viranomaista, jolle kuuluu 2 artiklan 1 kappaleessa mainitun lainsäädännön tai jonkin sen osan soveltaminen;

5. "asianomainen vakuutuslaitos"

sovellettavan lainsäädännön mukaan asianomaista vakuutuslaitosta;

6. "vakuutuskaudet"

ABKOMMEN

zwischen der Republik Finnland und der Republik Österreich über Soziale Sicherheit

Die Republik Finnland und die Republik Österreich,

von dem Wunsche geleitet die gegenseitigen Beziehungen zwischen den beiden Staaten auf dem Gebiet der Sozialen Sicherheit zu regeln, sind übereingekommen, folgendes Abkommen zu schließen:

ABSCHNITT I

Allgemeine Bestimmungen

Artikel 1

(1) In diesem Abkommen bedeuten die Ausdrücke

1. "Österreich"

die Republik Österreich,
"Finnland"

die Republik Finnland;

2. "Rechtvorschriften"

die Gesetze, Verordnungen und Satzungen, die sich auf die im Artikel 2 Absatz 1 bezeichneten Zweige der Sozialen Sicherheit beziehen;

3. "zuständige Behörde"

in bezug auf Österreich

den Bundesminister für soziale Verwaltung, hinsichtlich der Familienbeihilfen den Bundesminister für Familie, Jugend und Konsumentenschutz,

in bezug auf Finnland

das Sozial- und Gesundheitsministerium;

4. "Träger"

die Einrichtung oder Behörde, der die Anwendung der im Artikel 2 Absatz 1 bezeichneten Rechtvorschriften oder eines Teiles davon obliegt;

5. "zuständiger Träger" den nach den anzuwendenden Rechtvorschriften zuständigen Träger;

6. "Versicherungszeiten"

maksukausia tai asumiskausia, jotka siinä lainsäädännössä, jonka mukaan ne on täytetty, määritellään tai tunnustetaan vakuutuskausiksi, sekä niitä kausia, jotka tässä lainsäädännössä tunnustetaan tällaisten aikojen kanssa yhdenvertaisiksi;

7. "rahasuoritus" tai "eläke"
rahasuoritusta tai eläkettä mukaanlukien kaikki niiden julkisista varoista suoritettavat osat, kaikki lisät, sovittamiskorotukset ja kertakorvaukset;

8. "perhe-etuus"
Itävallan osalta perhe-etuutta,
Suomen osalta lapsilisää ja elätustukea.

(2) Tässä sopimuksessa on muilla käsitteillä kyseisen lainsäädännön tarkoittama merkitys.

2 artikla

(1) Tätä sopimusta sovelletaan

1. Itävallassa lainsäädäntöön, joka koskee

a) sairausvakuutusta
b) tapaturmavakuutusta
c) eläkevakuutusta lukuunottamatta notaarivakuutusta,

d) työttömyysavustusta,

e) perhe-etuutta;

2. Suomessa lainsäädäntöön, joka koskee

a) sairausvakuutusta sekä kansanterveys- ja sairaalapalveluja,

b) tapaturma- ja ammattitautivakuutusta,

c) eläkevakuutusta, mukaanlukien työeläkejärjestelmät, kansaneläkevakuutus ja yleinen perheläkevakuutus,

d) työttömyysturvaa,

e) lapsilisää ja elätustukea,

f) työnantajan sosiaaliturvamaksua.

(2) Tätä sopimusta sovelletaan myös lainsäädäntöön, joka kodifioi, muuttaa tai täydentää 1 kappaleessa mainittua lainsäädäntöä.

(3) Tätä sopimusta ei sovelleta sosiaaliturvauutta järjestelmää tai alaa koskevaan lainsäädäntöön.

(4) Tätä sopimusta sovellettaessa ei oteta huomioon lainsäädäntöä, joka johtuu kolmansien valtioiden kanssa tehdyistä sopimuksista.

Beitragszeiten oder Wohnzeiten, die nach den Rechtsvorschriften, nach denen sie zurückgelegt wurden, als Versicherungszeiten bestimmt oder anerkannt sind, ferner Zeiten, soweit sie in diesen Rechtsvorschriften als solchen Zeiten gleichwertig anerkannt sind;

7. "Geldleistung", "Rente" oder "Pension" eine Geldleistung, Rente oder Pension einschließlich aller ihrer Teile aus öffentlichen Mitteln, aller Zuschläge, Anpassungsbeträge, Zulagen sowie Kapitalabfindungen;

8. "Familienbeihilfe"
in bezug auf Österreich die Familienbeihilfe,
in bezug auf Finnland das Kindergeld und den Unterhaltsbeitrag.

(2) In diesem Abkommen haben andere Ausdrücke die Bedeutung, die ihnen nach den betreffenden Rechtsvorschriften zukommt.

Artikel 2

(1) Dieses Abkommen bezieht sich

1. in Österreich auf die Rechtsvorschriften über

a) die Krankenversicherung,
b) die Unfallversicherung,
c) die Pensionsversicherung mit Ausnahme der Notarversicherung,

d) das Arbeitslosengeld,

e) die Familienbeihilfe;

2. in Finnland auf die Rechtsvorschriften über

a) die Krankenversicherung sowie die Sachleistungen der Volksgesundheit und der Krankenanstalten,

b) die Unfall- und Berufskrankheitenversicherung,

c) die Pensionsversicherung einschließlich der Beschäftigtenpensionssysteme, Volkspensionsversicherung und allgemeinen Familienpensionsversicherung,

d) den Arbeitslosenschutz,

e) das Kindergeld und den Unterhaltsbeitrag,

f) den Sozialversicherungsbeitrag des Dienstgebers.

(2) Dieses Abkommen bezieht sich auch auf alle Rechtsvorschriften, welche die im Absatz 1 bezeichneten Rechtsvorschriften zusammenfassen ändern oder ergänzen.

(3) Dieses Abkommen bezieht sich nicht auf Rechtsvorschriften über ein neues System oder einen neuen Zweig der Sozialen Sicherheit.

(4) Rechtsvorschriften die sich aus Übereinkommen mit dritten Staaten ergeben, sind bei Anwendung dieses Abkommens nicht zu berücksichtigen.

3 artikla

(1) Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, sitä sovelletaan sopimusvaltioiden kansalaisiin ja henkilöihin, jotka johtavat oikeutensa tällaisesta kansalaisesta.

(2) Tätä sopimusta sovelletaan myös pakolaisiin, joita tarkoitetaan pakolaisten oikeusasemaa koskevassa 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdystä yleissopimuksessa ja siihen liittyvässä 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdystä pöytäkirjassa sekä valtiottomiin henkilöihin, joita tarkoitetaan valtiottomien henkilöiden oikeusasemaa koskevassa 28 päivänä syyskuuta 1954 tehdystä yleissopimuksessa.

4 artikla

Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, rinnastetaan sopimusvaltion lainsäädäntöä sovellettaessa toisen sopimusvaltion kansalaiset ensiksimainitun sopimusvaltion kansalaisiin.

5 artikla

Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, maksetaan eläkkeet ja muut rahasuoritukset työttömyysetuuksia lukuunottamatta silloinkin, kun etuuteen oikeutettu oleskelee toisen sopimusvaltion alueella.

II OSA

Sovellettavaa lainsäädäntöä koskevia määräyksiä

6 artikla

Jollei 7 ja 8 artiklassa toisin määrätä, määräytyy henkilön työskentelyyn perustuva vakuuttamiselvelollisuus sen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, jonka alueella tämä työskentely tapahtuu. Tätä sovelletaan toisen palveluksessa tapahtuvaan työskentelyyn myös silloin, kun työntekijän asuinpaikka tai hänen työnantajansa kotipaikka on toisen sopimusvaltion alueella.

7 artikla

(1) Jos sopimusvaltion alueella olevassa yrityksessä työskentelevä henkilö lähetetään tämän yrityksen toimesta ja sen laskuun työskentelemään toisen sopimusvaltion alueelle, sovelletaan lähettämistä seuraavan 24 kuukauden päättymiseen

Artikel 3

(1) Dieses Abkommen gilt, soweit es nichts anderes bestimmt, für die Staatsangehörigen der Vertragsstaaten und für Personen, die ihre Rechte von einem solchen Staatsangehörigen ableiten.

(2) Dieses Abkommen ist auch auf Flüchtlinge im Sinne der Konvention vom 28. Juli 1951 über die Rechtsstellung der Flüchtlinge und des Protokolls hiezu vom 31. Jänner 1967 sowie auf Staatenlose im Sinne der Konvention vom 28. September 1954 über die Rechtsstellung der Staatenlosen anzuwenden.

Artikel 4

Bei Anwendung der Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates stehen, soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt, dessen Staatsangehörigen die Staatsangehörigen des anderen Vertragsstaates gleich.

Artikel 5

Pensionen, Renten und andere Geldleistungen, mit Ausnahme der Leistungen bei Arbeitslosigkeit, sind, soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt auch bei Aufenthalt des Berechtigten im Gebiet des anderen Vertragsstaates zu zahlen.

ABSCHNITT II

Bestimmungen über die anzuwendenden Rechtsvorschriften

Artikel 6

Soweit die Artikel 7 und 8 nichts anderes bestimmen, richtet sich die Versicherungspflicht einer Person auf Grund einer Erwerbstätigkeit nach den Rechtsvorschriften des Vertragsstaates, in dessen Gebiet diese Erwerbstätigkeit ausgeübt wird. Dies gilt bei Ausübung einer unselbständigen Erwerbstätigkeit auch dann, wenn sich der Wohnort des Dienstnehmers oder der Sitz seines Dienstgebers im Gebiet des anderen Vertragsstaates befindet.

Artikel 7

(1) Wird ein Dienstnehmer, der im Gebiet eines Vertragsstaates von einem Unternehmen beschäftigt wird, von diesem Unternehmen zur Ausführung einer Arbeit für dessen Rechnung in das Gebiet des anderen Vertragsstaates entsen-

asti ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädäntöä ikäänkuin hän työskentelisi vielä tämän alueella.

(2) Jos sopimusvaltion alueella kotipaikan omaavan lentoliikenneyrityksen palveluksessa oleva työntekijä lähetetään tämän valtion alueelta toisen sopimusvaltion alueelle sovelletaan edelleen ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädäntöä ikäänkuin hän työskentelisi vielä tämän alueella.

(3) Merialuksen miehistöön sekä muihin muuten kuin tilapäisesti merialuksella työskenteleviin henkilöihin sovelletaan sen sopimusvaltion lainsäädäntöä, jonka lippua alus käyttää.

(4) Tämän artiklan 1 ja 2 kappaletta sovelletaan kysymykseen tulevien henkilöiden kansallisuudesta riippumatta.

8 artikla

(1) Jos sopimusvaltion kansalainen työskentelee tämän valtion tai sen virallisen edustuston jäsenen palveluksessa toisessa sopimusvaltiossa, määräytyy vakuuttamisvelvollisuus työskentelyaikana ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädännön perusteella ikäänkuin henkilö työskentelisi siellä.

(2) Jos 1 kappaleessa mainittu työntekijä on ennen työskentelynsä alkamista asunut työskentelyvaltioissa, hän voi kolmen kuukauden kuluessa työskentelyn aloittamisesta valita vakuuttamisvelvollisuuden osalta sovellettavaksi työskentelyvaltion lainsäädännön. Valinta on ilmoitettava työnantajalle. Valittua lainsäädäntöä sovelletaan ilmoituspäivästä lukien.

(3) Vastaavasti 1 ja 2 kappaletta sovelletaan 1 kappaleessa mainittuihin työntekijöihin, jotka työskentelevät jonkin muun julkisoikeudellisen työnantajan palveluksessa.

9 artikla

(1) Kummankin sopimusvaltion asianomaiset viranomaiset voivat yhteisesti tehdä poikkeuksia 6—8 artiklan määräyksiin kysymykseen tulevien henkilöiden edun mukaisesti.

(2) 1 kappaleen määräysten soveltaminen edellyttää työntekijän ja hänen työnantajansa hakemusta.

(3) Jos henkilöön sovelletaan 1 kappaleen määräysten mukaan sopimusvaltion lainsäädäntöä,

det, so gelten bis zum Ende des 24. Kalendermonates nach dieser Entsendung die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates so weiter, als wäre er noch in dessen Gebiet beschäftigt.

(2) Wird ein Dienstnehmer eines Luftfahrtunternehmens mit dem Sitz im Gebiet eines Vertragsstaates aus dessen Gebiet in das Gebiet des anderen Vertragsstaates entsendet, so gelten die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates so weiter, als wäre er noch in dessen Gebiet beschäftigt.

(3) Für die Besetzung eines Seeschiffes sowie andere nicht nur vorübergehend auf einem Seeschiff beschäftigte Personen gelten die Rechtsvorschriften des Vertragsstaates, dessen Flagge das Schiff führt.

(4) Die Absätze 1 und 2 gelten ohne Rücksicht auf die Staatsangehörigkeit der in Betracht kommenden Person.

Artikel 8

(1) Wird ein Staatsangehöriger eines Vertragsstaates von diesem oder einem Mitglied einer amtlichen Verurteilung dieses Vertragsstaates im anderen Vertragsstaat beschäftigt, so gelten für die Dauer der Beschäftigung in bezug auf die Versicherungspflicht die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates so, als wäre er dort beschäftigt.

(2) Hat sich ein im Absatz 1 genannter Dienstnehmer vor Beginn der Beschäftigung gewöhnlich in dem Beschäftigungsstaat aufgehalten, so kann er binnen drei Monaten nach Beginn der Beschäftigung in bezug auf die Versicherungspflicht die Anwendung der Rechtsvorschriften des Beschäftigungsstaates wählen. Die Wahl ist gegenüber dem Dienstherrn zu erklären. Die gewählten Rechtsvorschriften gelten vom Tage der Erklärung ab.

(3) Absätze 1 und 2 gelten entsprechend für im Absatz 1 genannte Dienstnehmer, die von einem anderen öffentlichen Dienstherrn beschäftigt werden.

Artikel 9

(1) Die zuständigen Behörden der beiden Vertragsstaaten können einvernehmlich Ausnahmen von den Artikeln 6 bis 8 im Interesse der betroffenen Personen vorsehen.

(2) Die Anwendung des Absatzes 1 ist von einem Antrag des Dienstnehmers und seines Dienstgebers abhängig.

(3) Gelten für eine Person nach Absatz 1 die Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates, ob-

vaikka hänen työskentelynsä tapahtuu toisen sopimusvaltion alueella, sovelletaan lainsäädäntöä ikäänkuin hänen työskentelynsä tapahtuisi ensimmäisen sopimusvaltion alueella.

wohl sie die Erwerbstätigkeit im Gebiet des anderen Vertragsstaates ausübt, so sind die Rechtsvorschriften so anzuwenden, als ob sie diese Erwerbstätigkeit im Gebiet des ersten Vertragsstaates ausüben würde.

III OSA

Erityisiä määräyksiä

1 luku

Sairaus, äitiys ja kuolema (hautausavustus)

10 artikla

Jos henkilö voi lukea hyväkseen vakuutuskausia kummankin sopimusvaltion lainsäädännön perusteella, vakuutuskaudet lasketaan etuutta määrättäessä yhteen, elleivät ne ole päällekkäisiä.

11 artikla

(1) Sopimusvaltioiden eläkevakuutuksesta eläkettä saaviin sovelletaan sen sopimusvaltion sairausvakuutusta koskevaa lainsäädäntöä, jonka alueella eläkkeensaajat asuvat. Myönnettäessä tällöin eläkettä vain toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan tätä eläkettä pidetään ensimmäisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisena eläkkeenä.

(2) Vastaavasti 3 kappaletta sovelletaan eläkehakijoihin.

12 artikla

Etuudet myöntää 11 artiklan 3 kappaleen toisen lauseen tarkoittamissa tapauksissa

Itävallassa

kysymyksessä olevan henkilön oleskelupaikkakunnan asianomainen aluesairaskassa,

Suomessa

sairausvakuutusetuksien osalta oleskelupaikkakunnan Kansaneläkelaitoksen paikallistoimisto,

kansanterveyspalveluiden osalta oleskelupaikkakunnan terveyskeskus,

sairaalapalveluiden osalta oleskelupaikkakunnan sairaanhoitolaitos

ABSCHNITT III

Besondere Bestimmungen

Kapitel 1

Krankheit, Mutterschaft und Tod (Sterbegeld)

Artikel 10

Hat eine Person nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten Versicherungszeiten erworben, so sind diese für den Erwerb eines Leistungsanspruches zusammenzurechnen, soweit sie nicht auf dieselbe Zeit entfallen.

Artikel 11

(1) Auf Pensionsempfänger aus der Pensionsversicherung der Vertragsstaaten sind die Rechtsvorschriften über die Krankenversicherung der Pensionisten des Vertragsstaates anzuwenden, in dessen Gebiet sich die Pensionsempfänger gewöhnlich aufhalten. Dabei gilt bei Gewährung einer Pension nur nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates diese Pension als Pension nach den Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates.

(2) Absatz 1 gilt entsprechend für Pensionswerber.

Artikel 12

In den Fällen des Artikels 11 Absatz 1 zweiter Satz sind die Leistungen zu gewähren

in Österreich

von der für den Aufenthaltsort der betreffenden Person zuständigen Gebietskrankenkasse,

in Finnland

die Leistungen der Krankenversicherung von dem für den Aufenthaltsort zuständigen Bezirksbüro der Sozialversicherungsanstalt,

die Sachleistungen der Volksgesundheit von dem für den Aufenthaltsort zuständigen örtlichen Gesundheitszentrum,

die Sachleistungen der Krankenanstalten von der für den Aufenthaltsort zuständigen Krankenanstalt.

2 luku

Vanhuus, työkyvyttömyys ja kuolema (eläkkeet)

1 osasto

*Etuuksien myöntäminen Itävallan
lainsäädännön mukaan*

13 artikla

Jos henkilö voi lukea hyväkseen vakuutuskausia kummankin sopimusvaltion lainsäädännön perusteella, vakuutuskaudet lasketaan etuus-oikeutta määrättäessä yhteen, elleivät ne ole päällekkäisiä.

14 artikla

(1) Jos henkilö, joka voi lukea hyväkseen vakuutuskausia kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, tai hänen edunsaajansa hakevat etuuksia, itävaltalainen vakuutuslaitos määrää etuudet seuraavasti:

a) Vakuutuslaitos vahvistaa soveltamansa lainsäädännön nojalla, onko kysymyksessä olevalla henkilöllä yhteenlaskettavien vakuutuskausien perusteella oikeus etuuteen.

b) Jos on olemassa oikeus etuuteen, vakuutuslaitos laskee ensin sen etuuden teoreettisen määrän, joka olisi myönnetty, jos kaikki kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan täytetyt vakuutuskaudet olisi täytetty yksinomaan tämän vakuutuslaitoksen soveltaman lainsäädännön mukaan. Jos etuuden määrä ei ole riippuvainen vakuutusajasta, tätä määrää pidetään teoreettisena määränä.

c) b-kohdan mukaan lasketun teoreettisen määrän pohjalta vakuutuslaitos määrää maksettavan osatuuden vakuutuslaitoksen soveltaman lainsäädännön mukaan huomioonotettavien vakuutuskausien ja kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan huomioonotettavien vakuutuskausien suhteessa.

(2) Jos Itävallan lainsäädännön mukaan huomioonotettavat vakuutuskaudet eivät ole yhteensä kahtatoista kuukautta ei etuutta tämän lainsäädännön mukaan myönnetä vaikka Itävallan lainsäädännön mukaan oikeus etuuteen olisi olemassa ilman 13 artiklan soveltamista.

Kapitel 2

Alter, Invalidität und Tod (Pensionen)

Teil 1

*Gewährung von Leistungen nach den
österreichischen Rechtsvorschriften*

Artikel 13

Hat eine Person nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten Versicherungszeiten erworben, so sind diese für den Erwerb eines Leistungsanspruches zusammenzurechnen, soweit sie nicht auf dieselbe Zeit entfallen.

Artikel 14

(1) Beanspruchen eine Person, die nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten Versicherungszeiten erworben hat, oder ihre Hinterbliebenen Leistungen, so hat der österreichische Träger die Leistungen auf folgende Weise festzustellen:

a) Der Träger hat nach den von ihm anzuwendenden Rechtsvorschriften festzustellen, ob die betreffende Person unter Zusammenrechnung der Versicherungszeiten Anspruch auf die Leistung hat.

b) Besteht ein Anspruch auf eine Leistung, so hat der Träger zunächst den theoretischen Betrag der Leistung zu berechnen, die zustehen würde, wenn alle nach den Rechtsvorschriften der beiden Vertragsstaaten zurückgelegten Versicherungszeiten ausschließlich nach den für ihn geltenden Rechtsvorschriften zurückgelegt worden wären. Ist der Betrag der Leistung von der Versicherungsdauer unabhängig, so gilt dieser Betrag als theoretischer Betrag.

c) Sodann hat der Träger die geschuldete Teilleistung auf der Grundlage des nach Buchstabe b errechneten Betrages nach dem Verhältnis zu berechnen, das zwischen der Dauer der nach seinen Rechtsvorschriften zu berücksichtigenden Versicherungszeiten und der Gesamtdauer der nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten zu berücksichtigenden Versicherungszeiten besteht.

(2) Erreichen die Versicherungszeiten, die nach den österreichischen Rechtsvorschriften zu berücksichtigen sind, insgesamt nicht zwölf Monate für die Berechnung der Leistung, so ist nach diesen Rechtsvorschriften keine Leistung zu gewähren, es sei denn daß nach den österreichischen Rechtsvorschriften auch ohne Anwendung des Artikels 13 Anspruch auf diese Leistung besteht.

15 artikla

Itävaltalaiset vakuutuslaitokset soveltavat 13 ja 14 artiklan määräyksiä seuraavasti:

1. Vakuutushaaraa ja asianomaista vakuutuslaitosta määrättäessä otetaan huomioon vain Itävallan vakuutuskaudet.

2. Jos etuuksien myöntäminen Itävallan lainsäädännön mukaan edellyttää maksukausien täyttämistä, otetaan suomalaisista vakuutuskausista huomioon vain ne, joiden aikana kyseinen henkilö kuului Suomen työeläkelainsäädännön tai ennen 1 päivänä heinäkuuta 1962 Suomen valtion tuloverotuksen piiriin.

3. 13 ja 14 artiklan määräyksiä ei sovelleta määrättäessä oikeudesta kaivostyöläisten eläkevakuutuksesta pitkäaikaisen työskentelyn perusteella kaivostyöläisille myönnettävään kertakorvaukseen eikä korvauksen suorittamiseen.

4. 14 artiklan 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan seuraavasti:

a) Neutraaleina aikoina pidetään myös aikoja, jolloin vakuutetulla oli oikeus Suomen lainsäädännön mukaiseen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeeseen.

b) Laskemisperuste muodostetaan vain Itävallan vakuutuskausista.

c) Lisävakuutusmaksuja, kaivostyölisää, avuttomuuslisää ja tasauslisää ei oteta huomioon.

5. Sovellettaessa 14 artiklan 1 kappaleen b ja c kohdan määräyksiä otetaan päällekkäisten vakuutuskausien osalta huomioon niiden tosiasiallinen aika.

6. Jos 14 artiklan 1 kappaleen c kohdan määräyksiä sovellettaessa kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan huomioon otettavat vakuutuskaudet ylittävät Itävallan lainsäädännön mukaan korotusosan laskemista varten asetun enimmäismäärän, osaeläke lasketaan sen suhteen mukaan, joka on Itävallan lainsäädännön nojalla huomioon otettavien vakuutuskausien ja vakuutuskausiensa mainitun enimmäismäärän välillä.

7. Avuttomuuslisää määrättäessä sovelletaan 14 artiklan 1 kappaleen b ja c kohdan määräyksiä. Vastaavasti sovelletaan 17 artiklan määräyksiä.

Artikel 15

Die österreichischen Träger haben die Artikel 13 und 14 nach folgenden Regeln anzuwenden:

1. Für die Feststellung der Leistungszugehörigkeit und Leistungszuständigkeit sind nur österreichische Versicherungszeiten zu berücksichtigen.

2. Hängt nach den österreichischen Rechtsvorschriften die Gewährung von Leistungen davon ab, daß Beitragszeiten zurückgelegt sind, so sind von den finnischen Versicherungszeiten nur jene zu berücksichtigen, während denen die betreffende Person den finnischen Rechtsvorschriften über Beschäftigungspensionen oder vor dem 1. Juli 1962 der staatlichen Einkommensteuer in Finnland unterlag.

3. Die Artikel 13 und 14 gelten nicht für die Anspruchsvoraussetzungen und für die Leistung des Bergmannstreuegeldes aus der knappschaftlichen Pensionsversicherung.

4. Bei der Durchführung des Artikels 14 Absatz 1 gilt folgendes:

a) Als neutrale Zeiten gelten auch Zeiten, während derer der Versicherte einen Anspruch auf eine Pension aus dem Versicherungsfall des Alters beziehungsweise der Invalidität nach den finnischen Rechtsvorschriften hatte.

b) Die Bemessungsgrundlage ist nur aus den österreichischen Versicherungszeiten zu bilden.

c) Beiträge zur Höherversicherung, der knappschaftliche Leistungszuschlag, der Hilflosenzuschuß und die Ausgleichszulage haben außer Ansatz zu bleiben.

5. Bei Durchführung des Artikels 14 Absatz 1 Buchstaben b und c sind sich deckende Versicherungszeiten mit ihrem tatsächlichen Ausmaß zu berücksichtigen.

6. Übersteigt bei Durchführung des Artikels 14 Absatz 1 Buchstabe c die Gesamtdauer der nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten zu berücksichtigenden Versicherungszeiten das nach den österreichischen Rechtsvorschriften für die Bemessung des Steigerungsbetrages festgelegte Höchstausmaß, so ist die geschuldete Teilpension nach dem Verhältnis zu berechnen, das zwischen der Dauer der nach den österreichischen Rechtsvorschriften zu berücksichtigenden Versicherungszeiten und dem erwähnten Höchstausmaß von Versicherungsmonaten besteht.

7. Für die Bemessung des Hilflosenzuschusses gilt Artikel 14 Absatz 1 Buchstaben b und c; Artikel 17 ist entsprechend anzuwenden.

8. 14 artiklan 1 kappaleen c kohdan määräysten mukaan laskettuun määrään lisätään tarvittaessa korotuserät lisävakuutusmaksujen, kaivostyölisän, avuttomuuslisän ja tasauslisän osalta.

9. Jos kaivostyöläisten eläkevakuutuksen etuuksien myöntäminen Itävallan lainsäädännön mukaan edellyttää, että kaivostyötä on tehty tietyissä yrityksissä Itävallan lainsäädännön tarkoittamalla tavalla, suomalaisista vakuutuskausista otetaan huomioon vain ne, joiden pohjana on samankaltainen työskentely samankaltaisessa yrityksessä.

10. Erityissuoritukset myönnetään samassa laajuudessa kuin Itävallan osaeuus. Vastaavasti sovelletaan 17 artiklan määräyksiä.

16 artikla

(1) Jos Itävallan lainsäädännön mukaan syntyy oikeus etuuteen myös ilman 13 artiklan määräysten huomioonottamista, itävaltalainen vakuutuslaitos myöntää sen soveltaman lainsäädännön mukaan huomioonotettavien vakuutuskausien perusteella myönnettävän etuuden niin kauan kuin vastaavaa oikeutta etuuteen Suomen lainsäädännön mukaan ei synny.

(2) 1 kappaleen mukaan määräytyneet etuus vahvistetaan 14 artiklan määräysten mukaan uudelleen kun vastaava oikeus etuuteen syntyy Suomen lainsäädännön mukaan. Uudelleenvahvistettua etuutta maksetaan siitä päivästä lukien, jolloin Suomen lainsäädännön mukaisen etuuden maksaminen alkaa. Aikaisempien päätösten lainvoimaisuus ei estä uudelleenvahvistamista.

17 artikla

Jos henkilöllä on Itävallan lainsäädännön mukaan oikeus etuuteen myös ilman 13 artiklan määräysten huomioonottamista ja jos etuus olisi suurempi kuin 14 artiklan 1 kappaleen c kohdan määräysten mukaan lasketun itävaltalaisen etuuden ja suomalaisen etuuden summa, myöntää itävaltalainen vakuutuslaitos näin lasketun etuutensa osaeuutena korotettuna tämän summan ja sen soveltaman lainsäädännön mukaan yksin myönnettävän etuuden välisellä erotusmäärällä.

8. Der nach Artikel 14 Absatz 1 Buchstabe c errechnete Betrag erhöht sich allenfalls um Steigerungsbeträge für Beiträge zur Höherversicherung, den knappschaftlichen Leistungszuschlag, den Hilflosenzuschuß und die Ausgleichszulage.

9. Hängt nach den österreichischen Rechtsvorschriften die Gewährung von Leistungen der knappschaftlichen Pensionsversicherung davon ab, daß wesentlich bergmännische Tätigkeiten im Sinne der österreichischen Rechtsvorschriften in bestimmten Betrieben zurückgelegt sind, so sind von den finnischen Versicherungszeiten nur jene zu berücksichtigen, denen eine Beschäftigung in einem gleichartigen Betrieb mit einer gleichartigen Tätigkeit zugrunde liegt.

10. Sonderzahlungen gebühren im Ausmaß der österreichischen Teilleistung; Artikel 17 ist entsprechend anzuwenden.

Artikel 16

(1) Besteht nach den österreichischen Rechtsvorschriften auch ohne Berücksichtigung des Artikels 13 ein Anspruch auf Leistung, so hat der österreichische Träger die allein auf Grund der nach den von ihm anzuwendenden Rechtsvorschriften zu berücksichtigenden Versicherungszeiten gebührende Leistung zu gewähren, solange ein entsprechender Leistungsanspruch nach den finnischen Rechtsvorschriften nicht besteht.

(2) Eine nach Absatz 1 festgestellte Leistung ist nach Artikel 14 neu festzustellen, wenn ein entsprechender Leistungsanspruch nach den finnischen Rechtsvorschriften entsteht. Die Neufeststellung erfolgt mit Wirkung vom Tag des Beginnes der Leistung nach den finnischen Rechtsvorschriften. Die Rechtskraft früherer Entscheidungen steht der Neufeststellung nicht entgegen.

Artikel 17

Hat eine Person nach den österreichischen Rechtsvorschriften auch ohne Berücksichtigung des Artikels 13 Anspruch auf Leistung und wäre diese höher als die Summe der nach Artikel 14 Absatz 1 Buchstabe c errechneten österreichischen Leistung und der finnischen Leistung, so hat der österreichische Träger seine so berechnete Leistung, erhöht um den Unterschiedsbetrag zwischen dieser Summe und der Leistung, die nach den von ihm anzuwendenden Rechtsvorschriften allein zustünde, als Teilleistung zu gewähren.

2 osasto

*Etuuksien myöntäminen Suomen
lainsäädännön mukaan*

18 artikla

Jos henkilö työkyvyttömäksi tullessaan ei muutoin täytä Suomen työeläkelainsäädännön asu-misaikaa koskevia edellytyksiä, ajat, jolloin hän oli työskentelyn perusteella vakuutettuna Itäval-lan eläkevakuutuksessa, rinnastetaan asumisaikoi-hin Suomessa, elleivät ne ole päällekkäisiä.

19 artikla

(1) Jos henkilöllä on oikeus työkyvyttömyys-eläkkeeseen kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, Suomen työeläkelainsäädännön mukainen työkyvyttömyyseläke lasketaan seuraavien määräysten mukaan:

a) Eläkkeeseen oikeuttavana aikana otetaan huomioon todellinen työskentelyaika Suomessa.

b) Jos henkilöllä on työkyvyttömäksi tullessaan Suomen työeläkelainsäädännön mukaan oikeus laskea hyväkseen työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän saavuttamisen välinen aika tai jos hän oli kahdentoista kuukauden aikana välittömästi ennen työkyvyttömyyden alkamista vähintään kahdeksan kuukautta vakuutettuna Itävallassa ja jos hän myös asuu työkyvyttömyyden alkaessa Itävallassa, a kohdan määräysten mukaan lasket-tua eläkettä korotetaan kertomalla eläkkeen mää-rä kertoimella. Kerroin lasketaan siten, että luku 480 jaetaan niiden täysien kuukausien lukumää-rällä, jotka sisältyvät aikaan henkilön 23 ikävuo-den täyttämiseen työkyvyttömyyden alkamiseen. Kertoimen enimmäismäärä on 40. Työsuhteiden psalta, joissa eläke karttuu nopeammin kuin työntekijäin eläkelain mukaisessa vakuutuksessa, käytetään lukujen 480 ja 40 asemesta lukuja 360 ja 30. Ensimmäistä lausetta sovellettaessa vakuu-tukseen Itävallassa rinnastetaan se aika, jolloin kysymyksessä oleva henkilö on saanut eläkettä omasta eläkevakuutuksestaan, päivärahaa sairau-den vuoksi, äitiyden perusteella suoritettavaa etuutta tai työttömyysavustusta Itävallan lainsäädännön mukaan tai ollut laitoshoidossa itävaltalaisen vakuutuslaitoksen laskuun. Alle 24 vuo-tiaalle eläke myönnetään sen suuruisena kuin se olisi ollut, jos hän olisi tullut työkyvyttömäksi, kun viimeinen työsuhte Suomessa päättyi.

Teil 2

*Gewährung von Leistungen nach den
finnischen Rechtsvorschriften*

Artikel 18

Erfüllt eine Person bei Eintritt der Invalidität nicht die Wohnzeitvoraussetzungen nach den finnischen Rechtsvorschriften über Beschäftigten-pensionen, so werden Zeiten, während denen sie auf Grund einer Erwerbstätigkeit in der österrei-chischen Pensionsversicherung versichert war, den Wohnzeiten in Finnland gleichgestellt, so-weit sie nicht auf dieselbe Zeit entfallen.

Artikel 19

(1) Hat eine Person nach den Rechtsvorschrif-ten beider Vertragsstaaten Anspruch auf eine Invaliditätspension, so ist die Invaliditätspension nach den finnischen Rechtsvorschriften über Be-schäftigtenpensionen nach folgenden Bestim-mungen zu berechnen:

a) Als eine pensionsberechtigende Zeit ist die tatsächliche Beschäftigungszeit in Finnland zu berücksichtigen.

b) Hat eine Person bei Eintritt der Invalidität nach den finnischen Rechtsvorschriften über Be-schäftigtenpensionen Anspruch auf Anrechnung der Zeit zwischen dem Eintritt der Invalidität und der Erreichung des Pensionsalters oder war sie während der zwölf Monate unmittelbar vor Eintritt der Invalidität mindestens acht Monate in Österreich versichert und wohnt sie auch bei Eintritt der Invalidität in Österreich, so ist die nach Buchstabe a berechnete Pension zu erhö-hen, indem der Pensionsbetrag mit einem Koeffi-zienten multipliziert wird. Der Koeffizient ist so zu berechnen, daß die Zahl 480 durch die Zahl jener vollen Monate dividiert wird, die zwischen der Vollendung des 23. Lebensjahres der betreffenden Person und dem Eintritt der Invalidität liegen. Der Höchstbetrag des Koeffi-zienten beträgt 40. Auf Beschäftigungsverhält-nisse, für die höhere Steigerungsbeträge als in der obligatorischen Versicherung nach dem Dienstnehmerpensionsgesetz gewährt werden, sind anstelle der Zahlen 480 und 40 die Zahlen 360 und 30 anzuwenden. Bei Anwendung des ersten Satzes wird der Versicherung in Österreich die Zeit gleichgestellt, während der die betref-fende Person Pension aus eigener Pensionsversi-cherung, Krankengeld, Wochengeld oder Ar-beitslosengeld nach den österreichischen Rechts-vorschriften bezogen oder sich auf Rechnung eines österreichischen Trägers in Anstaltspflege

c) Jos a ja b kohdan määräysten mukaan määrätyn eläkkeen ja itävaltalaisen eläkkeen yhteismäärä on pienempi kuin yksinomaan Suomen lainsäädännön mukaan määrätty eläke, Suomen asianomainen vakuutuslaitos maksaa näiden erotuksen. Erotus lasketaan ottaen huomioon eläkkeet sen määräisinä kuin ne ovat silloin kun oikeus eläkkeen saamiseen alkaa, tai jos toinen eläke alkaa myöhemmin, viimeksimainitun eläkkeen alkamisajankohtana.

d) Eläkkeen enimmäismäärää koskevaa Suomen lainsäädäntöä sovellettaessa Itävallan eläkettä ei oteta huomioon.

(2) Vastaavasti 1 kappaletta sovelletaan myös laskettaessa perhe-eläkettä Suomen työeläkelainsäädännön mukaan.

(3) Eläke maksetaan Suomen lainsäädännön mukaisena, kunnes henkilön oikeus saada eläkettä Itävallasta on ratkaistu. Tässä tapauksessa eläke määrätään uudelleen tämän sopimuksen määräysten mukaan. Jos sopimuksen soveltaminen johtaa siihen, että eläkettä olisi pitänyt maksaa pienempänä, katsotaan liikasuuoritus eläkkeen ennakkomaksuksi ja se voidaan vähentää vastaisista eläke-eristä.

20 artikla

Kansaneläkevakuutuksen ja yleisen perhe-eläkevakuutuksen etuuksien myöntämiseen sovelletaan seuraavaa:

1. Itävallassa tai Suomessa asuvilla Itävallan kansalaisilla, jotka eivät täytä Suomen kansaneläkelaisissa vanhuuseläkkeen saamiseksi säädettyjä Suomessa asumista koskevia edellytyksiä, on muiden edellytysten täytyessä oikeus vanhuuseläkkeen pohjaosaan, jos he täytettyään 16 vuotta ovat asuneet yhtäjaksoisesti vähintään viiden vuoden ajan Suomessa.

2. Itävallassa tai Suomessa asuvilla Itävallan kansalaisilla, jotka eivät täytä Suomen perhe-eläkelaisissa säädettyjä lesken ja vainajan Suomessa asumista koskevia edellytyksiä, on muiden edel-

befunden hat. Für eine Person vor Vollendung des 24. Lebensjahres gebührt die Pension in der Höhe, die bei Eintritt der Invalidität während des letzten Beschäftigungsverhältnisses in Finnland gebührt hätte.

c) Ist der Gesamtbetrag der nach den Buchstaben a und b festgestellten Pension und der österreichischen Pension geringer als die ohne Anwendung des Abkommens nach den finnischen Rechtsvorschriften gebührende Pension, so hat der zuständige finnische Träger die festgestellte Pension um den Unterschiedsbetrag zu erhöhen. Der Unterschiedsbetrag ist auf der Grundlage der Pensionsbeträge bei Beginn des Pensionsanspruches oder, wenn der Anspruch auf eine Pension später anfällt, zu diesem Zeitpunkt zu berechnen.

d) Bei Anwendung der finnischen Rechtsvorschriften betreffend den Höchstbetrag der Pension ist die österreichische Pension nicht zu berücksichtigen.

(2) Absatz 1 ist auch bei der Berechnung der Familienpension nach den finnischen Rechtsvorschriften über Beschäftigtenpensionen entsprechend anzuwenden.

(3) Die Pension ist nach den finnischen Rechtsvorschriften zu zahlen, bis über den Anspruch der Person auf Pension nach den österreichischen Rechtsvorschriften entschieden ist. In diesem Fall ist die Pension nach den Bestimmungen dieses Abkommens neu festzustellen. Führt die Anwendung des Abkommens dazu, daß die Pension in einer geringeren Höhe zu zahlen gewesen wäre, gilt die Überzahlung als Vor-schußzahlung der Pension und kann mit künftigen Pensionsleistungen verrechnet werden.

Artikel 20

Für die Gewährung von Leistungen aus der Volkspensionsversicherung und der allgemeinen Familienpensionsversicherung gilt folgendes:

1. In Österreich oder in Finnland wohnende österreichische Staatsangehörige, die die Wohnvoraussetzungen nach dem finnischen Volkspensionsgesetz in bezug auf die Alterspension nicht erfüllen, haben, wenn alle sonstigen Voraussetzungen erfüllt sind, Anspruch auf den Grundbetrag der Alterspension, wenn sie nach dem vollendeten 16. Lebensjahr mindestens fünf Jahre ununterbrochen in Finnland gewohnt haben.

2. In Österreich oder in Finnland wohnende österreichische Staatsangehörige, die die Wohnvoraussetzungen nach dem finnischen Familienpensionsgesetz in bezug auf die Witwenpension

lyrysten täytyessä oikeus leskeneläkkeen pohjaosaan, jos vainaja oli Itävallan kansalainen ja sekä hän että hänen leskensä täytettyään 16 vuotta ovat asuneet yhtäjaksoisesti vähintään viiden vuoden ajan Suomessa ja vainaja kuollessaan asui Itävallan kansalaisena Itävallassa tai Suomessa.

3. Itävallassa tai Suomessa asuvilla Itävallan kansalaisilla, jotka eivät täytä Suomen perhe-eläke-laissa säädettyjä lapsen ja vainajan Suomessa asumista koskevia edellytyksiä on muiden edellytysten täytyessä oikeus lapseneläkkeeseen, jos vainaja oli Itävallan kansalainen ja täytettyään 16 vuotta oli asunut yhtäjaksoisesti vähintään viiden vuoden ajan Suomessa ja asui kuollessaan Itävallassa tai Suomessa.

3 luku

Työtapaturmat ja ammattitaudit

21 artikla

(1) Henkilö, jolla työtapaturman tai ammattitautin perusteella on oikeus sairaanhoitoetuuksiin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, saa toisen sopimusvaltion alueella oleskellessaan sairaanhoitoetuuudet, ammatillista kuntoutusta lukuunottamatta, asianomaisen vakuutuslaitoksen kustannuksella oleskelupaikkakuntansa vakuutuslaitokselta tätä vakuutuslaitosta koskevan lainsäädännön mukaan.

(2) Sairaanhoitoetuuudet myöntää 1 kappaleen tapauksissa

Itävallassa

etuuteen oikeutetun oleskelupaikkakunnan kysymykseen tuleva aluesairaskassa,

Suomessa

Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto.

(3) Etuudet voi suorittaa 2 kappaleessa mainitun itävaltalaisen vakuutuslaitoksen asemesta jokin tapaturmavakuutuksen vakuutuslaitos.

(4) Tekojäsenten, suurehkojen apuvälineiden ja muiden merkittävien sairaanhoitoetuuksien myöntäminen 1 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa edellyttää asianomaisen vakuutuslaitoksen suostumusta kuitenkin niin, että etuuden

nicht erfüllen, haben, wenn alle sonstigen Voraussetzungen erfüllt sind, Anspruch auf den Grundbetrag der Witwenpension, wenn sie nach dem vollendeten 16. Lebensjahr mindestens fünf Jahre ununterbrochen in Finnland gewohnt haben und wenn der Verstorbene nach dem vollendeten 16. Lebensjahr mindestens fünf Jahre ununterbrochen in Finnland gewohnt hatte und am Todestag als österreichischer Staatsangehöriger in Österreich oder in Finnland wohnte.

3. In Österreich oder in Finnland wohnende österreichische Staatsangehörige, die die Wohnvoraussetzungen nach dem finnischen Familienpensionsgesetz in bezug auf die Kinderpension nicht erfüllen, haben, wenn alle sonstigen Voraussetzungen erfüllt sind, Anspruch auf Kinderpension, wenn der Verstorbene nach dem vollendeten 16. Lebensjahr mindestens fünf Jahre ununterbrochen in Finnland gewohnt hatte und am Todestag als österreichischer Staatsangehöriger in Österreich oder in Finnland wohnte.

Kapitel 3

Arbeitsunfälle und Berufskrankheiten

Artikel 21

(1) Eine Person, die wegen eines Arbeitsunfalles oder einer Berufskrankheit Anspruch auf Sachleistungen nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates hat, erhält bei Aufenthalt im Gebiet des anderen Vertragsstaates zu Lasten des zuständigen Trägers Sachleistungen mit Ausnahme der Berufsfürsorge vom Träger ihres Aufenthaltsortes nach den für diesen Träger geltenden Rechtsvorschriften.

(2) In den Fällen des Absatzes 1 sind die Sachleistungen zu gewähren

in Österreich

von der für den Aufenthaltsort des Berechtigten in Betracht kommenden Gebietskrankenkasse,

in Finnland

vom Verband der Unfallversicherungsanstalten.

(3) An Stelle des im Absatz 2 genannten österreichischen Trägers kann ein Träger der Unfallversicherung die Leistungen erbringen.

(4) Im Falle des Absatzes 1 hängt die Gewährung von Körperersatzstücken, größeren Hilfsmitteln und anderen Sachleistungen von erheblicher Bedeutung davon ab, daß der zuständige Träger hiezu seine Zustimmung gibt, es sei

myöntämistä ei voida siirtää, jos kysymyksessä olevan henkilön elämä tai terveys vaarantuu.

(5) Jos kysymys on 7 artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitetuista työntekijöistä, tämän artiklan 1—4 kappaleen määräyksiä sovelletaan heidän kansalaisuudestaan riippumatta.

22 artikla

(1) Asianomainen vakuutuslaitos korvaa oleskelupaikkakunnan vakuutuslaitokselle 21 artiklan määräysten perusteella annetut etuudet hallintokuluja lukuunottamatta.

(2) Tehtävien hoidon yksinkertaistamiseksi asianomaiset viranomaiset voivat vakuutuslaitosten ehdotuksesta sopia, että kaikissa tapauksissa tai tietyissä tapausryhmissä sovelletaan yksittäiskorvausten asemesta kertakorvauksia.

23 artikla

Jos ammattitauti olisi korvattava kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, etuuksia myönnetään vain sen sopimusvaltion lainsäädännön perusteella, jonka alueella viimeksi tapahtui sellainen työskentely, joka on omiaan aiheuttamaan sellaisen ammattitaudin.

4 luku

Työttömyys

24 artikla

Itävallan kansalaisilla on oikeus päästä työttömyyskassan jäseniksi samoin edellytyksin kuin Suomen kansalaisilla.

25 artikla

(1) Sopimusvaltion lainsäädännön mukaan täytetyt vakuuttamisvelvolliset työskentelyajat otetaan huomioon määrättäessä oikeudesta työttömyysetuuteen toisen sopimusvaltion lainsäädännön perusteella, jos työtön oli työskennellyt siinä sopimusvaltiossa, josta hän hakee tällaista etuutta yhteensä vähintään neljä viikkoa työttömyysvakuutusvelvollisena 12 viimeisen kuukauden aikana ennen etuuden hakemista.

denn, daß die Gewährung der Leistung nicht aufgeschoben werden kann, ohne das Leben oder die Gesundheit des Betreffenden ernsthaft zu gefährden.

(5) Die Absätze 1 bis 4 gelten, soweit es sich um Dienstnehmer nach Artikel 7 Absätze 1 und 2 handelt, ohne Rücksicht auf deren Staatsangehörigkeit.

Artikel 22

(1) Der zuständige Träger hat dem Träger des Aufenthaltsortes die in den Fällen des Artikels 21 aufgewendeten Beträge mit Ausnahme der Verwaltungskosten zu erstatten.

(2) Die zuständigen Behörden können auf Vorschlag der beteiligten Träger zur verwaltungs-mäßigen Vereinfachung vereinbaren, daß für alle Fälle oder für bestimmte Gruppen von Fällen anstelle von Einzelabrechnungen Pauschalzahlungen treten.

Artikel 23

Wäre eine Berufskrankheit nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten zu entschädigen, so sind Leistungen nur nach den Rechtsvorschriften des Vertragsstaates zu gewähren, in dessen Gebiet zuletzt eine Beschäftigung ausgeübt wurde, die geeignet ist, eine solche Berufskrankheit zu verursachen.

Kapitel 4

Arbeitslosigkeit

Artikel 24

Österreichische Staatsangehörige haben das Recht, unter den für finnische Staatsangehörige geltenden Bedingungen Mitglied einer Arbeitslosenkasse zu werden.

Artikel 25

(1) Nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates zurückgelegte Zeiten einer beitragspflichtigen Beschäftigung sind für den Anspruch auf Leistungen bei Arbeitslosigkeit nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates zu berücksichtigen, sofern der Arbeitslose in dem Vertragsstaat, in dem er den Anspruch auf eine solche Leistung geltend macht, in den letzten 12 Monaten vor Beantragung dieser Leistung insgesamt mindestens vier Wochen arbeitslosenversicherungspflichtig beschäftigt war.

(2) 1 kappaleessa edellytettyä neljän viikon vähimmäistyöskentelyaikaa ei sovelleta niihin työttömiin, joiden työskentelyn oli määrä jatkua pitempään, joka ilman heidän omaa syytään päättyi ennen neljän viikon täyttymistä, tai jotka ovat sen sopimusvaltion kansalaisia, josta he hakevat etuutta.

26 artikla

Aikaa, jolta etuutta maksetaan, vähennetään ajalla, jolta työtön on jo saanut työttömyysetuutta toisesta sopimusvaltiosta 12 viimeisen kuukauden aikana ennen hakemispäivää.

5 luku

Perhe-etuudet

27 artikla

(1) Henkilöön, joka lapsineen asuu sopimusvaltiossa ja on ansiotyössä toisessa sopimusvaltiossa, sovelletaan perhe-etuuksia koskevien oikeuksien osalta ensisijaisesti sopimusvaltion lainsäädäntöä.

(2) Henkilöä, joka työskentelee sopimusvaltiossa ja johon 7 artiklan määräysten mukaan sovelletaan toisen sopimusvaltion lainsäädäntöä, käsitellään perhe-etuuksia koskevan oikeuden osalta ikäänkuin hän lapsineen asuisi siinä sopimusvaltiossa jonka lainsäädäntöä sovelletaan.

28 artikla

Jos sopimusvaltiossa asuvalla lapsella on tämä sopimus huomioonottaen oikeus perhe-etuuteen kummankin sopimusvaltion lainsäädännön perusteella, sovelletaan, yksinomaan sen sopimusvaltion lainsäädäntöä, jossa lapsi asuu.

IV OSA

Muita määräyksiä

29 artikla

(1) Asianomaiset viranomaiset sopivat tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi välttämättömistä hallinnollisista toimituksista. Toimeenpanosopi-

(2) Die im Absatz 1 festgelegte Voraussetzung der Mindestbeschäftigungszeit von vier Wochen gilt nicht für Arbeitslose, deren Beschäftigung für längere Zeit in Aussicht genommen war, jedoch früher als nach vier Wochen ohne ihr Verschulden geendet hat, oder welche die Staatsangehörigkeit des Vertragsstaates besitzen, in dem sie die Leistung beantragen.

Artikel 26

Die Bezugsdauer wird um die Zeit gemindert, in der der Arbeitslose im anderen Vertragsstaat innerhalb der letzten 12 Monate vor dem Tag der Antragstellung bereits eine Leistung bei Arbeitslosigkeit bezogen hat.

Kapitel 5

Familienbeihilfe

Artikel 27

(1) Für eine Person, die sich in einem Vertragsstaat mit ihren Kindern gewöhnlich aufhält und im anderen Vertragsstaat erwerbstätig ist, gelten in bezug auf den Anspruch auf Familienbeihilfe die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates.

(2) Eine Person, die in einem Vertragsstaat beschäftigt ist und auf die nach Artikel 7 die Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates anzuwenden sind, ist in bezug auf den Anspruch auf Familienbeihilfe so zu behandeln, als ob sie sich mit ihren Kindern in dem Vertragsstaat gewöhnlich aufhielte, dessen Rechtsvorschriften nach den vorgenannten Bestimmungen anzuwenden sind.

Artikel 28

Besteht für ein Kind, das sich in einem Vertragsstaat gewöhnlich aufhält, unter Berücksichtigung dieses Abkommens nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten ein Anspruch auf Familienbeihilfe, so gelten ausschließlich die Rechtsvorschriften des Vertragsstaates, in dem sich das Kind gewöhnlich aufhält.

ABSCHNITT IV

Verschiedene Bestimmungen

Artikel 29

(1) Die zuständigen Behörden werden die zur Durchführung dieses Abkommens notwendigen Verwaltungsmaßnahmen in einer Vereinbarung

mus voidaan tehdä jo ennen sosiaaliturvasopimuksen voimaantuloa, mutta se tulee voimaan aikaisintaan samanaikaisesti sosiaaliturvasopimuksen kanssa.

(2) Sopimusvaltioiden asianomaiset viranomaiset ilmoittavat toisilleen

a) kaikista toimenpiteistä, joihin tämän sopimuksen soveltamiseksi on ryhdytty,

b) kaikista tämän sopimuksen soveltamista koskevista lainsäädännön muutoksista.

(3) Tämän sopimuksen soveltamista varten sopimusvaltioiden viranomaiset ja vakuutuslaitokset avustavat toisiaan ja menettelevät samoin kuin omaa lainsäädäntöään soveltaessaan. Tämä virka-apu on maksutonta.

(4) Sopimusvaltion vakuutuslaitokset ja viranomaiset eivät saa hylätä niille jätettyjä hakemuksia ja muita asiakirjoja siitä syystä että ne on laadittu toisen sopimusvaltion virallisella kielellä.

(5) Lääkärintarkastukset jotka tehdään sopimusvaltion lainsäädäntöä sovellettaessa ja jotka koskevat toisen sopimusvaltion alueella oleskelevia henkilöitä, tehdään asianomaisen elimen pyynnöstä oleskelupaikkakunnan vakuutuslaitoksen toimesta ja kustannuksella.

30 artikla

Tämän sopimuksen soveltamisen helpottamiseksi ja erityisesti yksinkertaisen ja nopean yhteyden luomiseksi kysymykseen tulevien vakuutuslaitosten välillä asianomaiset viranomaiset nimeävät yhdyselimiä.

31 artikla

(1) Kukin sopimusvaltion lainsäädännössä määrätty vapauttaminen tämän sopimusvaltion lainsäädäntöä sovellettaessa esitettävien asiakirjojen veroista, leima-, oikeudenkäynti- tai kirjaimismaksuista tai näiden alentaminen ulotetaan koskemaan vastaavia asiakirjoja, jotka on esitettävä tätä sopimusta tai toisen sopimusvaltion lainsäädäntöä sovellettaessa.

(2) Tätä sopimusta sovellettaessa esitettävät asiakirjat eivät vaadi laillistamista.

regeln. Diese Vereinbarung kann bereits vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens geschlossen werden, sie darf jedoch frühestens gleichzeitig mit diesem Abkommen in Kraft treten.

(2) Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten haben einander

a) über alle zur Anwendung dieses Abkommens getroffenen Maßnahmen,

b) über alle die Anwendung dieses Abkommens berührenden Änderungen ihrer Rechtsvorschriften

zu unterrichten.

(3) Für die Anwendung dieses Abkommens haben die Behörden und Träger der Vertragsstaaten einander zu unterstützen und wie bei der Anwendung ihrer eigenen Rechtsvorschriften zu handeln. Diese Amtshilfe ist kostenlos.

(4) Die Träger und Behörden eines Vertragsstaates dürfen die bei ihnen eingereichten Anträge und sonstigen Schriftstücke nicht deshalb zurückweisen, weil sie in der Amtssprache des anderen Vertragsstaates abgefaßt sind.

(5) Ärztliche Untersuchungen, die in Durchführung der Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates vorgenommen werden und Personen betreffen, die sich im Gebiet des anderen Vertragsstaates aufhalten, sind auf Ersuchen der zuständigen Stelle vom Träger des Aufenthaltsortes zu seinen Lasten zu veranlassen.

Artikel 30

Die zuständigen Behörden haben zur Erleichterung der Durchführung dieses Abkommens, insbesondere zur Herstellung einer einfachen und raschen Verbindung zwischen den beiderseits in Betracht kommenden Trägern, Verbindungsstellen zu errichten.

Artikel 31

(1) Jede in den Vorschriften eines Vertragsstaates vorgesehene Befreiung oder Ermäßigung von Steuern, Stempel-, Gerichts- oder Eintragungsgebühren für Schriftstücke oder Urkunden, die in Anwendung der Rechtsvorschriften dieses Vertragsstaates vorzulegen sind, erstreckt sich auf die entsprechenden Schriftstücke und Urkunden, die in Anwendung dieses Abkommens oder der Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates vorzulegen sind.

(2) Urkunden und Schriftstücke jeglicher Art, die in Anwendung dieses Abkommens vorgelegt werden müssen, bedürfen keiner Beglaubigung.

32 artikla

(1) Hakemukset selvitykset tai muutoksenhakukirjelmät, jotka jätetään tätä sopimusta tai sopimusvaltion lainsäädäntöä sovellettaessa sopimusvaltion viranomaiselle, vakuutuslaitokselle tai muulle asianomaiselle laitokselle, katsotaan toisen sopimusvaltion viranomaiselle, vakuutuslaitokselle tai muulle asianomaiselle laitokselle jätetyiksi hakemuksiksi, selvityksiksi tai muutoksenhakukirjelmiksi.

(2) Sopimusvaltion lainsäädännön mukaan esitettyä etuutta koskevaa hakemusta pidetään myös toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisena sellaista vastaavaa etuutta koskevana hakemuksena, joka tulee kysymykseen tämä sopimus huomioonottaen. Hakemuksentekopäivää sopimusvaltiossa pidetään hakemuksentekopäivänä myös toisessa sopimusvaltiossa Tätä ei sovelleta jos hakija nimenomaisesti pyytää, että sopimusvaltion lainsäädännön mukaisen etuuden määrittämistä lykätään.

(3) Hakemukset, selvitykset tai muutoksenhakukirjelmät, jotka on jätettävä sopimusvaltion lainsäädäntöä sovellettaessa viranomaiselle, vakuutuslaitokselle tai muulle asianomaiselle laitokselle tietyssä määräjässä, voidaan jättää saman ajanjakson sisällä toisen sopimusvaltion vastaavalle elimelle.

(4) Tämän artiklan 1—3 kappaleessa tarkoitettua elimen on välitettävä nämä hakemukset, selvitykset tai muutoksenhakukirjelmät viipymättä toisen sopimusvaltion vastaavalle elimelle.

33 artikla

(1) Etuuksia suorittavat vakuutuslaitokset voivat maksaa tähän sopimukseen perustuvat etuudet vapauttavain vaikutuksin oman maansa valuutassa.

(2) Tässä sopimuksessa määrätyt korvaukset suoritetaan sen sopimusvaltion valuutassa, jonka alueella etuudet myönräneen vakuutuslaitoksen kotipaikka on.

(3) Tähän sopimukseen perustuvat siirrot tehdään niiden sopimusten mukaan, joita tältä osin sovelletaan sopimusvaltioiden välillä siirtoajan kohtana.

Artikel 32

(1) Anträge, Erklärungen oder Rechtsmittel, die in Anwendung dieses Abkommens oder der Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates bei einer Behörde, einem Träger oder einer sonstigen zuständigen Einrichtung eines Vertragsstaates eingereicht werden, sind als bei einer Behörde, einem Träger oder einer sonstigen zuständigen Einrichtung des anderen Vertragsstaates eingereichte Anträge, Erklärungen oder Rechtsmittel anzusehen.

(2) Ein nach den Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates gestellter Antrag auf eine Leistung gilt auch als Antrag auf eine entsprechende Leistung nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates, die unter Berücksichtigung dieses Abkommens in Betracht kommt, wobei der Tag der Antragstellung in dem einen Vertragsstaat auch als Tag der Antragstellung im anderen Vertragsstaat gilt; dies gilt nicht, wenn der Antragsteller ausdrücklich beantragt, daß die Feststellung einer nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates erworbenen Leistung bei Alter aufgeschoben wird.

(3) Anträge, Erklärungen oder Rechtsmittel, die in Anwendung der Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates innerhalb einer bestimmten Frist bei einer Behörde, einem Träger oder einer sonstigen zuständigen Einrichtung dieses Vertragsstaates einzureichen sind, können innerhalb der gleichen Frist bei der entsprechenden Stelle des anderen Vertragsstaates eingereicht werden.

(4) In den Fällen der Absätze 1 bis 3 hat die in Anspruch genommene Stelle diese Anträge, Erklärungen oder Rechtsmittel unverzüglich der entsprechenden zuständigen Stelle des anderen Vertragsstaates zu übermitteln.

Artikel 33

(1) Die leistungspflichtigen Träger können Leistungen auf Grund dieses Abkommens mit befreiender Wirkung in der für sie innerstaatlich maßgebenden Währung erbringen.

(2) Die in diesem Abkommen vorgesehenen Erstattungen haben in der Währung des Vertragsstaates, in dem der Träger, der die Leistungen gewährt hat, seinen Sitz hat, zu erfolgen.

(3) Überweisungen auf Grund dieses Abkommens sind nach Maßgabe der Vereinbarungen vorzunehmen, die diesbezüglich zwischen den Vertragsstaaten im Zeitpunkt der Überweisung gelten.

34 artikla

(1) Jos sopimusvaltion vakuutuslaitos on maksanut etuuden ennakkoa, pidättää toisen sopimusvaltion vakuutuslaitos ensiksi mainitun vakuutuslaitoksen pyynnöstä ja hyväksi samalta ajalta suoritettavan vastaavan etuuden, johon tämän sopimusvaltion lainsäädännön mukaan syntyy oikeus Jos sopimusvaltion vakuutuslaitos on maksanut ansaittua suuremman etuuden ajalta jolta toisen sopimusvaltion vakuutuslaitos jälkikäteen suorittaa vastaavan etuuden, tämän etuuden ylittävää määrää pidetään maksettavaan määrään asti ensimmäisen lauseen tarkoittamana enakkona.

(2) Jos sopimusvaltion sosiaalihuoltoelin on maksanut sosiaalihuoltoetuutta ajalta, jolta jälkikäteen syntyy oikeus rahasuorituksiin toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, viimeksi mainitun sopimusvaltion asianomainen vakuutuslaitos pidättää sosiaalihuoltoelimen pyynnöstä ja hyväksi samalta ajalta jälkikäteen maksetun sosiaalihuoltoetuuden määrään asti ikäänkuin olisi kysymys jälkimmäisen sopimusvaltion sosiaalihuoltoelimen maksamasta sosiaalihuoltoetuudesta.

(3) Jos sopimusvaltion vakuutuslaitos on myöntänyt henkilölle oikeudettomasti työttömyysetuuksia, toisen sopimusvaltion asianomainen vakuutuslaitos voi sen pyynnöstä ja hyväksi pidättää oikeudettomasti maksetun etuuden soveltamansa lainsäädännön mukaisesti etuuteen oikeuterulle myönnettävän työttömyysetuuden jälkimaksusta tai suoritettavista maksuista.

35 artikla

(1) Asianomaisten viranomaisten on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä sopimusvaltioiden väliset sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat erimielisyydet.

(2) Jos erimielisyyttä ei tällä tavalla voida selvittää, se alistetaan jommankumman sopimusvaltion pyynnöstä välimesoikeuden ratkaistavaksi.

(3) Välimesoikeus muodostetaan kussakin tapauksessa erikseen siten, että kumpikin sopimusvaltio nimeää yhden jäsenen ja nämä jäsenet sopivat jonkin kolmannen valtion kansalaisen nimeämisestä puheenjohtajaksi. Jäsenet nime-

Artikel 34

(1) Hat ein Träger eines Vertragsstaates einen Vorschuß auf eine Leistung gezahlt, so hat der Träger des anderen Vertragsstaates die auf denselben Zeitraum entfallende Nachzahlung einer entsprechenden Leistung, auf die nach den Rechtsvorschriften dieses Vertragsstaates Anspruch besteht, auf Ersuchen und zugunsten des erstgenannten Trägers einzubehalten. Hat der Träger des einen Vertragsstaates für eine Zeit, für die der Träger des anderen Vertragsstaates nachträglich eine entsprechende Leistung zu erbringen hat, eine höhere als die gebührende Leistung gezahlt, so gilt der diese Leistung übersteigende Betrag bis zur Höhe des nachzuzahlenden Betrages als Vorschuß im Sinne des ersten Satzes.

(2) Hat ein Träger der Sozialhilfe eines Vertragsstaates eine Leistung der Sozialhilfe während eines Zeitraumes gewährt, für den nachträglich nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates Anspruch auf Geldleistungen entsteht, so hat der zuständige Träger dieses Vertragsstaates auf Ersuchen und zugunsten des Trägers der Sozialhilfe die auf den gleichen Zeitraum entfallenden Nachzahlungen bis zur Höhe der gezahlten Leistung der Sozialhilfe einzubehalten, als handelte es sich um eine vom Träger der Sozialhilfe des letzteren Vertragsstaates gezahlte Leistung der Sozialhilfe.

(3) Hat der Träger eines Vertragsstaates einer Person zu Unrecht Leistungen bei Arbeitslosigkeit gewährt, so kann auf dessen Ersuchen und zu dessen Gunsten der zuständige Träger des anderen Vertragsstaates den zu Unrecht gewährten Betrag von einer Nachzahlung oder den laufenden Zahlungen einer Leistung bei Arbeitslosigkeit an den Berechtigten nach Maßgabe der für ihn geltenden innerstaatlichen Rechtsvorschriften einbehalten.

Artikel 35

(1) Streitigkeiten zwischen den Vertragsstaaten über die Auslegung oder Anwendung des Abkommens sollen, soweit möglich, durch die zuständigen Behörden beigelegt werden.

(2) Kann eine Streitigkeit auf diese Weise nicht beigelegt werden, so wird sie auf Verlangen eines Vertragsstaates einem Schiedsgericht unterbreitet.

(3) Das Schiedsgericht wird von Fall zu Fall gebildet, indem jeder Vertragsstaat ein Mitglied bestellt und beide Mitglieder sich auf den Angehörigen eines dritten Staates als Vorsitzenden einigen. Die Mitglieder werden innerhalb von

tään kahden kuukauden ja puheenjohtaja kolmen kuukauden kuluessa siitä lukien, kun sopimusvaltio on ilmoittanut toiselle haluavansa alistaa erimielisyyden välimiesoikeuden ratkaistavaksi.

(4) Jos 3 kappaleessa mainittuja määräaikoja ei noudateta, voi kumpikin sopimusvaltio, ellei toisin sovita, pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen presidenttiä suorittamaan tarvittavat nimitykset. Jos presidentti on jommankumman sopimusvaltion kansalainen tai muusta syystä esteellinen, suorittaa varapresidentti nimitykset. Jos varapresidenttikin on jommankumman sopimusvaltion kansalainen tai jos hänkin on esteellinen, niin nimitykset suorittaa se tuomioistuimen arvojärjestyksessä seuraava jäsen, joka ei ole kummankaan sopimusvaltion kansalainen.

(5) Välimiesoikeus tekee ratkaisunsa ääntenemmistöllä osapuolten välisten sopimusten ja yleisen kansainvälisen oikeuden perusteella. Sen ratkaisut ovat sitovia. Kumpikin sopimusvaltio vastaa jäsenensä kustannuksista sekä välimiesoikeusmenettelyyn osallistumisestaan aiheutuvista kustannuksista. Puheenjohtajan osalta aiheutuvista sekä muista kustannuksista sopimusvaltiot vastaavat yhtä suurin osuuksin. Välimiesoikeus voi päättää toisenkinlaisesta kustannusjärjestelystä. Muilta osin välimiesoikeus päättää itse menettelytavoistaan.

V OSA

Siirtymä- ja loppumääräyksiä

36 artikla

(1) Tämä sopimus ei anna oikeutta vaatia etuuksia sopimuksen voimaantuloa edeltäneeltä ajalta.

(2) Määrättäessä oikeudesta tämän sopimuksen mukaisiin etuuksiin otetaan huomioon myös ne vakuutuskaudet jotka on täytetty sopimusvaltion lainsäädännön mukaan ennen tämän sopimuksen voimaantuloa.

(3) Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksistä riippumatta tätä sopimusta sovelletaan myös vakuutus tapahtumiin, jotka ovat sattuneet ennen sen voimaantuloa edellyttäen, että aikaisemmin määrättyjä oikeuksia ei ole korvattu suoritettujen vakuutusmaksujen palautuksilla. Näissä tapauksissa tämän sopimuksen määräysten mukaan

zwei Monaten, der Vorsitzende innerhalb von drei Monaten bestellt, nachdem der eine Vertragsstaat dem anderen mitgeteilt hat, daß er die Streitigkeit einem Schiedsgericht unterbreiten will.

(4) Werden die im Absatz 3 genannten Fristen nicht eingehalten, so kann in Ermangelung einer anderen Vereinbarung jeder Vertragsstaat den Präsidenten des Internationalen Gerichtshofes bitten, die erforderlichen Ernennungen vorzunehmen. Ist der Präsident Staatsangehöriger eines Vertragsstaates oder ist er aus einem anderen Grund verhindert, so soll der Vizepräsident die Ernennung vornehmen. Ist auch der Vizepräsident Staatsangehöriger eines Vertragsstaates oder ist auch er verhindert, so soll das im Rang nächstfolgende Mitglied des Gerichtshofes, das nicht Staatsangehöriger eines Vertragsstaates ist, die Ernennungen vornehmen.

(5) Das Schiedsgericht entscheidet mit Stimmenmehrheit auf Grund der zwischen den Parteien bestehenden Verträge und des allgemeinen Völkerrechts. Seine Entscheidungen sind bindend. Jeder Vertragsstaat trägt die Kosten seines Mitgliedes sowie seiner Vertretung in dem Verfahren vor dem Schiedsgericht. Die Kosten des Vorsitzenden sowie die sonstigen Kosten werden von den Vertragsstaaten zu gleichen Teilen getragen. Das Schiedsgericht kann eine andere Kostenregelung treffen. Im übrigen regelt das Schiedsgericht sein Verfahren selbst.

ABSCHNITT V

Übergangs- und Schlussbestimmungen

Artikel 36

(1) Dieses Abkommen begründet keinen Anspruch auf Zahlung von Leistungen für die Zeit vor seinem Inkrafttreten.

(2) Für die Feststellung des Anspruches auf Leistungen nach diesem Abkommen sind auch Versicherungszeiten zu berücksichtigen, die nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates vor Inkrafttreten dieses Abkommens zurückgelegt worden sind.

(3) Unbeschadet der Bestimmungen des Absatzes 1 gilt dieses Abkommen auch für Versicherungsfälle, die vor seinem Inkrafttreten eingetreten sind, soweit nicht früher festgestellte Ansprüche durch Kapitalzahlungen abgegolten worden sind. In diesen Fällen sind nach den Bestimmungen dieses Abkommens

a) vasta tämän sopimuksen perusteella myönnettävät eläkkeet vahvistetaan etuuteen oikeutetun hakemuksesta;

b) ennen tämän sopimuksen voimaantuloa vahvistetut eläkkeet vahvistetaan uudelleen etuuteen oikeutetun hakemuksesta.

Jos vahvistamista tai uudelleenvahvistamista koskeva hakemus jätetään kahden kuukauden sisällä tämän sopimuksen voimaantulosta, etuudet myönnetään tämän sopimuksen voimaantulosta lukien. Muussa tapauksessa ne myönnetään siitä päivästä lukien, joka määräytyy kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaan.

(4) Jos sopimusvaltion lainsäädännön mukaan oikeudet ovat lakanneet tai vanhentuneet, ei tätä lainsäädäntöä sovelleta etuuteen oikeutetun 3 kappaleessa tarkoitettuihin oikeuksiin, edellyttäen, että 3 kappaleessa tarkoitettu hakemus jätetään kahden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta. Jos hakemus jätetään tämän määräajan jälkeen oikeus etuuksiin on olemassa, mikäli se ei ole lakannut tai vanhentunut, hakemuksen jättöhetkestä alkaen, vaikka sopimusvaltion lainsäädännön soveltaminen johtaisi edullisempaan tulokseen.

(5) Vastaavasti 3 kappaleen b kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan 34 artiklan 1 kappaleen määräyksiä.

37 artikla

Tämä sopimus ei vaikuta Itävallan lainsäädännön mukaisiin sellaiselle henkilölle kuuluviin oikeuksiin, jonka sosiaalivakuutus-oikeudellinen asema on heikentynyt poliittisista tai uskonnollisista syistä tai syntyperään liittyvistä syistä.

38 artikla

(1) Tämä sopimus on ratifioitava. Ratifioimiskirjat vaihdetaan niin pian kuin mahdollista Helsingissä.

(2) Tämä sopimus tulee voimaan ratifioimiskirjojen vaihtokuukautta seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

(3) Tämä sopimus tehdään määräämättömäksi ajaksi. Kumpikin sopimusvaltio voi irtisanoa sen kirjallisesti diplomaattista tietä kolmen kuukauden irtisanomisajalla.

a) Pensionen, die erst auf Grund dieses Abkommens gebühren, auf Antrag des Berechtigten festzustellen;

b) Pensionen, die vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens festgestellt worden sind, auf Antrag des Berechtigten neu festzustellen.

Wird der Antrag auf Feststellung oder Neufeststellung innerhalb von zwei Jahren nach dem Inkrafttreten dieses Abkommens eingebracht, so sind die Leistungen vom Inkrafttreten dieses Abkommens an zu gewähren, sonst von dem Tag an, der nach den Rechtsvorschriften jedes der beiden Vertragsstaaten bestimmt wird.

(4) Sehen die Rechtsvorschriften der Vertragsstaaten den Ausschluß oder die Verjährung von Ansprüchen vor, so sind hinsichtlich der Ansprüche aus Absatz 3 die diesbezüglichen Rechtsvorschriften auf die Berechtigten nicht anzuwenden, wenn der im Absatz 3 bezeichnete Antrag innerhalb von zwei Jahren nach Inkrafttreten dieses Abkommens gestellt wird. Wird der Antrag nach Ablauf dieser Frist gestellt, so besteht der Anspruch auf Leistungen, soweit er nicht ausgeschlossen oder verjährt ist, vom Zeitpunkt der Antragstellung an, es sei denn, daß günstigere Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates anwendbar sind.

(5) In den Fällen des Absatzes 3 Buchstabe b gilt Artikel 34 Absatz 1 entsprechend.

Artikel 37

Die einer Person, die aus politischen oder religiösen Gründen oder aus Gründen der Abstammung in ihren sozialversicherungsrechtlichen Verhältnissen einen Nachteil erlitten hat, nach den österreichischen Rechtsvorschriften zustehenden Rechte werden durch dieses Abkommen nicht berührt.

Artikel 38

(1) Dieses Abkommen ist zu ratifizieren. Die Ratifikationsurkunden sind so bald wie möglich in Helsinki auszutauschen.

(2) Dieses Abkommen tritt am ersten Tag des dritten Monates nach Ablauf des Monates in Kraft, in dem die Ratifikationsurkunden ausgetauscht werden.

(3) Dieses Abkommen wird auf unbestimmte Zeit geschlossen. Jeder Vertragsstaat kann es unter Einhaltung einer Frist von drei Monaten schriftlich auf dem diplomatischen Weg kündigen.

(4) Irtisanomistapauksessa tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan ansaittujen oikeuksien osalta edelleen eikä tällöin oteta huomioon rajoittavia määräyksiä, jotka sisältyvät kysymykseen tuleviin järjestelmiin ja koskevat vakuutetun oleskelua ulkomailla.

Tämän vakuudeksi sopimusvaltioiden valtuutetut ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Wienissä 11 päivänä joulukuuta 1985 kahtena alkuperäiskappaleena suomen ja saksan kielellä molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan
puolesta

Matti Puhakka

Itävallan tasavallan
puolesta

Alfred Dallinger

(4) Im Falle der Kündigung gelten die Bestimmungen dieses Abkommens für erworbene Ansprüche weiter, und zwar ohne Rücksicht auf einschränkende Bestimmungen, welche die in Betracht kommenden Systeme für den Fall des Aufenthaltes eines Versicherten im Ausland vorsehen.

Zu urkund dessen haben die Bevollmächtigten beider Vertragsstaaten dieses Abkommen unterzeichnet.

Geschehen zu Wien, am 11. Dezember 1985 in zwei Urschriften in finnischer und deutscher Sprache, wobei beide Texte in gleicher Weise authentisch sind.

Für die Republik
Finland:

Matti Puhakka

Für die Republik
Österreich:

Alfred Dallinger

PÄÄTTÖPÖYTÄKIRJA

Suomen tasavallan ja Itävallan tasavallan väliseen sopimukseen sosiaaliturvasta

Tänään Suomen tasavallan ja Itävallan tasavallan välillä tehdyn sosiaaliturvasopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä kummankin sopimusvaltion valtuutetut ilmoittavat sopineensa seuraavaa:

I. Sopimuksen 2 artiklan osalta:

1. Kansanterveys- ja sairaalapalveluja koskevaa Suomen lainsäädäntöä sovelletaan Itävallan kansalaisiin vain, jos he asuvat Suomessa.

2. 4 kappaleen määräyksiä ei sovelleta vakuuttamisvelvollisuutta koskeviin järjestelyihin.

II. Sopimuksen 4 artiklan osalta:

1. Toisten valtioiden kanssa tehtyihin sopimuksiin sisältyvät vakuuttamisvelvollisuutta koskevat järjestelyt pysyvät muuttumattomina.

2. Sopimusvaltioiden lainsäädäntö, joka koskee vakuutettujen ja työnantajien osallistumista vakuutuslaitosten ja liittojen elinten toimintaan sekä sosiaaliturvaa koskevaan lainkäyttöön, pysyy muuttumattomana.

3. Itävallan lainsäädäntö, joka koskee Itävallan kolmannessa valtiossa olevan virallisen edustuston tai tällaisen edustuston jäsenten palveluksessa olevien henkilöiden vakuuttamista, pysyy muuttumattomana.

4. Itävallan 22 päivältä marraskuuta 1961 oleva lainsäädäntö, joka koskee oikeuksia etuuksiin ja odotusaikoja eläkevakuutuksessa ja tapaturmavakuutuksessa ulkomailla tapahtuvan työskentelyn perusteella, sekä lainsäädäntö, joka koskee entisen Itävalta-Unkarin monarkian alueella Itävallan ulkopuolella täytettyjen itsenäisen ammatinharjoittamisen perusteella ansaittujen aikojen huomioonottamista, pysyvät muuttumattomina.

SCHLUSSPROTOKOLL

zum Abkommen Zwischen der Republik Finnland und der Republik Österreich über Soziale Sicherheit

Bei Unterzeichnung des heute zwischen der Republik Finnland und der Republik Österreich geschlossenen Abkommens über Soziale Sicherheit erklären die Bevollmächtigten beider Vertragsstaaten, daß Einverständnis über folgende Bestimmungen besteht:

I. Zu Artikel 2 des Abkommens:

1. Die finnischen Rechtsvorschriften über die Sachleistungen der Volksgesundheit und der Krankenanstalten finden auf österreichische Staatsangehörige nur Anwendung, wenn sie sich gewöhnlich in Finnland aufhalten.

2. Absatz 4 gilt nicht für Versicherungsregelungen.

II. Zu Artikel 4 des Abkommens:

1. Versicherungsregelungen in Übereinkommen mit anderen Staaten bleiben unberührt.

2. Die Rechtsvorschriften der beiden Vertragsstaaten betreffend die Mitwirkung der Versicherten und der Dienstgeber in den Organen der Träger und der Verbände sowie in der Rechtsprechung in der Sozialen Sicherheit bleiben unberührt.

3. Die österreichischen Rechtsvorschriften betreffend die Versicherung der bei einer amtlichen Österreichischen Vertretung in einem Drittstaat oder bei Mitgliedern einer solchen Vertretung beschäftigten Personen bleiben unberührt.

4. Die Rechtsvorschriften des österreichischen Bundesgesetzes vom 22. November 1961 über Leistungsansprüche und Anwartschaften in der Pensionsversicherung und der Unfallversicherung auf Grund von Beschäftigungen im Ausland sowie die Rechtsvorschriften über die Berücksichtigung der im Gebiet der ehemaligen österreichisch-ungarischen Monarchie außerhalb Österreichs zurückgelegten Zeiten einer selbständigen Erwerbstätigkeit bleiben unberührt.

5. Lainsäädäntö, joka koskee Suomen kansaneläke- ja sairausvakuutuslain soveltamista Suomen kansalaisiin ulkomailla tapahtuvan työskentelyn aikana, pysyy muuttumattomana.

III. Sopimuksen 5 artiklan osalta:

1. Tämä määräys ei koske Itävallan lainsäädännön mukaista tasaustisää, eikä työttömyyden perusteella myönnettävää varhennettua vanhuuseläkettä.

2. Suomen lainsäädännön mukaiset tiettyjä etuuksia varten vaaditut työmarkkinapoliittiset edellytykset pysyvät muuttumattomina.

IV. Sopimuksen 6 artiklan osalta:

Tätä määräystä sovelletaan myös työnantajan sosiaaliturvamaksun määräämiseen Suomen lainsäädännön mukaan.

V. Sopimuksen 6—9 artiklan osalta:

Jos näiden määräysten mukaan henkilöön sovelletaan jonkin työskentelyn perusteella Itävallan lainsäädäntöä, Suomen lainsäädäntöä mainitusta työskentelystä maksetusta palkasta johtuvan vakuuttamis- ja maksuvelvollisuuden osalta ei sovelleta silloinkaan, kun henkilö asuu Suomessa.

VI. Sopimuksen 8 artiklan osalta:

Näitä määräyksiä sovelletaan vastaavasti

a) Itävallan valtion matkailutoimiston ja Suomen Matkailun edistämiskeskuksen palveluksessa kulloinkin toisessa maassa työskenteleviin henkilöihin sekä

b) Itävallan kaupalliseen edustajaan ja hänen avustajiinsa.

VII. Sopimuksen 20 artiklan osalta:

Näitä määräyksiä sovellettaessa ei tilapäistä oleskelua Suomen ulkopuolella katsota keskeytykseksi, jos oleskelu ei ole kestänyt yli neljää kuukautta. Erityisistä syistä tätä sovelletaan myös pitempiäaikaiseen oleskeluun Suomen ulkopuolella. Sellaisiksi syiksi voidaan katsoa oleskelun kokonaisuudesta Suomessa ja Suomen ulkopuolella tapahtuneen oleskelun syyt.

VIII. Sopimuksen 32 artiklan osalta:

Sovellettaessa 2 kappaleen määräyksiä hakijan on lisäksi täytettävä Suomen lainsäädännön mukaan kysymykseen tuleva hakemuslomake ja

5. Die Rechtsvorschriften betreffend die Anwendung des finnischen Volkspensions- und Krankenversicherungsgesetzes auf finnische Staatsangehörige während einer Erwerbstätigkeit im Ausland bleiben unberührt.

III. Zu Artikel 5 des Abkommens:

1. Diese Bestimmung bezieht sich nicht auf die Ausgleichszulage und die vorzeitige Alterspension bei Arbeitslosigkeit nach den österreichischen Rechtsvorschriften.

2. Die nach den finnischen Rechtsvorschriften für bestimmte Leistungen geforderten arbeitsmarktpolitischen Voraussetzungen bleiben unberührt.

IV. Zu Artikel 6 des Abkommens:

Diese Bestimmung gilt auch für die Feststellung des Sozialversicherungsbeitrages des Dienstgebers nach den finnischen Rechtsvorschriften.

V. Zu den Artikeln 6 bis 9 des Abkommens:

Gelten für eine Person nach diesen Bestimmungen wegen der Ausübung einer Beschäftigung die österreichischen Rechtsvorschriften, so gelten die finnischen Rechtsvorschriften in bezug auf die Versicherungs- und die Beitragspflicht, die sich aus dem für die genannte Beschäftigung gezahlten Lohn ergeben, auch dann nicht, wenn sich die Person in Finnland gewöhnlich aufhält.

VI. Zu Artikel 8 des Abkommens:

Diese Bestimmungen gelten entsprechend

a) für die von der Österreichischen Fremdenverkehrswerbung und der finnischen Zentrale für Tourismus im jeweils anderen Vertragsstaat beschäftigten Personen sowie

b) für den Österreichischen Handelsdelegierten und seine Mitarbeiter.

VII. Zu Artikel 20 des Abkommens:

Bei Anwendung des Artikels 20 ist ein vorübergehender Aufenthalt außerhalb Finnlands nicht als Unterbrechung anzusehen, wenn der Aufenthalt nicht länger als vier Monate gedauert hat. Dies gilt auch bei längerer Dauer des Aufenthaltes außerhalb Finnlands, wenn besondere Gründe bestehen; als solche können die Gesamtdauer des Aufenthaltes in Finnland und die Gründe für den Aufenthalt außerhalb Finnlands angesehen werden.

VIII. Zu Artikel 32 des Abkommens:

Bei Anwendung des Absatzes 2 hat der Antragsteller zusätzlich das nach den finnischen Rechtsvorschriften in Betracht kommende An-

ohjeistettava kaikki lomakkeeseen vaaditut asiakirjat. Laskettaessa etuuden viivästymisestä johtuvaa kororusta aika alkaa siitä päivästä lukien, jolloin kyseinen hakemus tarvittavine liitteineen saapui asianomaiselle suomalaiselle vakuutuslaitokselle. Kuitenkaan 19 artiklan 1 kappaleen b kohdan määräyksissä tarkoitettua lisäosaa ei koroteta.

Tämä päätöspöytäkirja on Suomen tasavallan ja Itävallan tasavallan välisen sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen erottamaton osa. Se tulee voimaan samana päivänä kuin sopimus ja pysyy voimassa yhtä kauan kuin tämä.

Tämän vakuudeksi sopimusvaltioiden valtuutetut ovat allekirjoittaneet tämän päätöspöytäkirjan.

Tehty Wienissä 11 päivänä joulukuuta 1985 kahtena alkuperäiskappaleena suomen ja saksan kielellä molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan
puolesta:

Matti Puhakka

Itävallan tasavallan
puolesta

Alfred Dallinger

tragsformular auszufüllen und alle im Formular verlangten Unterlagen beizufügen. Für die Berechnung der Erhöhung infolge verspäteter Leistungsgewährung beginnt die Zeit mit dem Tag zu laufen, an dem der betreffende Antrag mit den erforderlichen Unterlagen beim zuständigen finnischen Träger eingelangt ist. Der nach Artikel 19 Absatz 1 Buchstabe b bestimmte Zusatzbetrag wird jedoch nicht erhöht.

Dieses Schlußprotokoll ist Bestandteil des Abkommens zwischen der Republik Finnland und der Republik Österreich über Soziale Sicherheit. Es tritt an demselben Tag in Kraft wie das Abkommen und bleibt ebensolange wie dieses in Kraft.

Zu urkund dessen haben die Bevollmächtigten beider Vertragsstaaten dieses Schlußprotokoll unterzeichnet.

Geschehen zu Wien, am 11. Dezember 1985 in zwei Urschriften in deutscher und finnischer Sprache, wobei beide Texte in gleicher Weise authentisch sind.

Für die Republik
Finnland:

Matti Puhakka

Für die Republik
Österreich:

Alfred Dallinger